

तानसेन नगरपालिका, पाल्पाको

लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको प्रतिवेदन

२०७८

प्रमाणित गर्ने

प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठान

लुम्बिनी प्रदेश

नेपालगञ्ज, बाँके

पेश गर्ने

डि इज इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी प्रा.लि.

नेपालगञ्ज

विषयसूची

१. पृष्ठभूमी	३
२. लैससास परिक्षणको महत्व	४
३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको उद्देश्यहरु	५
४. लैङ्गिक परीक्षणले समेट्ने क्षेत्रहरु	५
५. लैङ्गिक परीक्षणको विधि र तरिका	७
७. लैङ्गिक परीक्षणको विश्लेषणका औजारहरु	१४
८. परिक्षणबाट आएका मुख्य प्राप्तिहरु	१४
९. लैससास बजेट परीक्षणबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था	१५
९.१. नगरपालिकाले लैससास परिक्षणमा मुख्य शीर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नतिजाको माकुरेजालो ।	१६
९.२. मुख्य शीर्षकहरुको प्राप्तांकको स्तम्भ चित्र	१७
९.३. नगरपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशीर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नम्बरहरुको माकुरे जालोमा प्रतुस्त	१९
९.५. नगरपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशीर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नम्बरहरुको सूची	२१
१०. लैससास परिक्षण पछि लैससासको क्षेत्रमा देखा परेका सबल पक्षहरु र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	२३
११. नगरपालिका को लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीको कार्ययोजना	२५
१२. निष्कर्ष	३३
१३. सूझाव	३३
अनुसूची १: लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्यांकनका सूचक र उपसूचकले प्राप्त गरेका अङ्क	३५
अनुसूची २ कार्यशालाको तयारी माइन्सुट	८८
अनुसूची ३ पहिलो कार्यशालाको सहभागी विवरण	९२
अनुसूची ४ दोस्रो कार्यशालाको सहभागी विवरण	९३
अनुसूची ५ कार्यक्रमका फोटोहरु	९४
अनुसूचि ६: पुनरावलोकन गरेका कागजातको सूची तथा फोटोहरु	९५

१. पृष्ठभूमी

संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा नै लैङ्गिक विभेद अन्त्य गरी समानुपातिक समावेशी र सहभागिता मूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ । महिलाको हक सम्बन्धी धाराले समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सबै सरकारमा सहभागिता हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ । यसका साथै महिला विरुद्ध हुने हिंसाजन्य कार्यहरूलाई कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ । समानताको हकले नागरिकहरू, सामाजिक र सांस्कृतिक रूपले पछाडि परेका समुदाय समेतको संरक्षण, सशक्तिकरण वा विकासको लागि संविधानमा विशेष प्रावधानहरूको थप व्याख्या गरको छ । सामाजिक न्यायको हकले राज्यका हरेक सरकारहरूमा समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा जनताको सहभागीताको अधिकार स्थापना गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ । त्यसैगरी वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा तथ्यांक अध्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्यांक संकलन गर्ने, विकास कार्य अन्तर्गत बालविवाह, बहु-विवाह, लैङ्गिक हिंसा अन्त्य गर्ने आदिको व्यवस्था गरिएको छ । स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन अन्तर्गत योजना तर्जुमा महिला तथा पिछडिएको वर्गको सहभागिता सुनिश्चित गर्दै महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजना छनौटमा जोड दिनुले लै.स.सा.स प्रवर्द्धन गर्ने व्यवस्था गरिएको बुझिन्छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले गरेका व्यवस्था अनुसार स्थानीय सरकारहरूले वर्षमा एक पटक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको प्रथम चौमासिक भित्र लै. स. सा. स परीक्षण गरी सक्नुपर्छ । लै. स. सा. स. परीक्षण कार्यको सहयोग तथा समन्वयका लागि स्थानीय सरकारले एक कार्यदल गठन समेत गर्नुपर्दछ ।

लैससास परीक्षणको आधारभूत मापदण्डका रूपमा पाँचवटा मुख्य शिर्षक (नीति, कानून, योजना, संस्थागत व्यवस्था, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह, सुशासन तथा उत्तरदायित्व) र पाँच वटा प्रमुख शिर्षकहरू भित्र २२ वटा उपशीर्षकहरू राखिएका छन् । तिनै उपशीर्षकहरूलाई प्रष्ट बनाउनका लागि प्रत्येक उपशीर्षकमा प्रश्नहरू राखिएका छन् । तिनै प्रश्नहरूको आधारमा स्थानीय सरकारका पदाधिकारीहरू र कर्मचारीहरूसँग सँग छलफल एवं अन्तर्क्रिया सम्पन्न गरि छलफलको आधारमा उक्त वृंदामा राम्रो देखिएकामा १, मध्यय देखिएकामा ०.५ र सुधार गर्नु पर्ने देखिएकामा वा सो विषय अनुसारको काम हुँदै नभएको देखिएको अवस्थामा ० अंकहरू प्रदान गरियो र प्राप्त नतिजालाई माकुरी जालो तथा स्तम्भ

चित्रको माध्यमबाट देखाइएको छ । लैससास परीक्षणको सैद्धान्तिक पक्षको अनुसरण, लैससास परीक्षण कार्यविधिको महत्वपूर्ण पाटो भएकाले यसको सफल कार्यान्वयनबाट आफ्नो लैससास क्षेत्रको विकासको उत्तरदायित्व पुरा गर्न स्थानीय सरकारलाई ठुलो टेवा पुग्ने देखिन्छ । यसैको आधारमा भविष्यको रणनीति तथा योजना तयार गर्ने कार्यका लागि यसबाट प्राप्त निष्कर्षहरूले सघाउँछन् । स्थानिय तह लैससास परीक्षण कार्यविधि, २०७४ को अधिनमा रही नगरपालिकाको आ.व.०७७/०७८ को लैससास परीक्षण गरि प्रतिवेदन तयार गरिएको हो ।

२. लैससास परीक्षणको महत्व

स्थानीय तहबाट प्रवाहित गरिने सबै कार्यलाई बढी प्रभावकारी बनाउन, लैङ्गिक स्थितिको पहिचान र योजनाबद्ध तवरबाट लैङ्गिक उत्तरदायी विकास प्रकृत्यालाई संस्थागत गर्न लैङ्गिक परीक्षणको आवश्यकता छ । स्थानीय तहले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यविधि २०७६ ले स्थानीय तहको लैससास क्षेत्रलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिएको छ । गाउँपालिकाले वस्ती स्तरबाट योजनाहरूको छनौट देखि प्राथमिकिकरणका हरेक चरणहरूमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तरगत कार्यान्वयन गरिनु पर्ने क्रियाकलापहरूमा थप प्रभावकारिता ल्याउनको लागि पनि लैससास परीक्षणको आवश्यकता रहेको छ । नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी व्यवस्था प्रस्तावनमा नै उल्लेख गरिएको छ । तत् सन्दर्भमा यस तिनाऊ गाउँपालिकाले तर्जुमा गर्ने नीति, कार्यक्रम तथा बजेट, वार्षिक योजना तर्जुमा प्रकृया, आयोजना व्यवस्थापन तथा कार्यान्वयन, र अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने क्रममा संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारले अवलम्बन गरेको राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक निति बमोजिम तय भएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन के कस्तो अवस्थामा रहेको छ, के कस्ता पक्षहरू राम्रा छन्, के कस्ता पक्षहरू सुधार गर्नु पर्ने हुन सक्छ र कस्ता खालको कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्दा लैससास सम्बन्धि सवालहरू सम्बोधन गर्न सकिन्छ भनेर योजनाबद्ध कार्ययोजना बनाएर अधि बढ्नको लागी यस नगरपालिकाले लैससासको हालको अवस्था मुल्याङ्कन तथा पहिचान गर्न स्व-लेखाजोखा गर्न आवश्यक ठहर गरेको छ । यसका साथै पालिकामा रहेको सामाजिक विकास शाखा वा गठन गरिने समिति पनि लैससासलाई कार्यान्वयन गर्ने वा लैङ्गिक र समावेशीमैत्री योजना निर्माण गर्न यो परीक्षण कार्यबाट पालिकाका सामाजिक विकास शाखा लाई महत्वपूर्ण टेवा पुग्ने अपेक्षा राखिएको छ ।

३. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको उद्देश्यहरु

- नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण निर्देशिका २०७६ ले व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहले अङ्गिकार गरेको नीतिगत व्यवस्था र यसको कार्यान्वयनको अवस्थाको स्व-लेखाजोखा गर्न ।
- नगरपालिकाभित्र “लैससास” कार्यान्वयनको वर्तमान अवस्थाको विश्लेषण गर्न ।
- नगरपालिकाको वार्षिक निति तथा कार्यक्रममा “लैससास”का सवालहरुलाई समेट्ने ।
- पालिकाको “लैससास” सम्बन्धित राम्रा पक्षहरुलाई अझ प्रभावकारी तवरले बढवा दिने ।
- पालिका “लैससास” सम्बन्धि सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरुलाई विशेष कार्ययोजना बनाएर सम्बोधन गर्न ।
- पालिकाको ऐन, नियम, नियावली, निति तथा कार्यक्रमहरुलाई “लैससास” मैत्री बनाउन
- लैससास परीक्षणको नतिजाको आधारमा समस्या तथा चनौतिहरुको पहिचान गरी समयमै समाधान गर्ने तथा भावी योजना तथा कार्यक्रमका लागि नीतिगत पृष्ठपोषण दिइ लैससास दिगो विकासका लागि कार्य योजना बनाएर काम गर्न ।

४. लैङ्गिक परीक्षणले समेट्ने क्षेत्रहरु

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण गर्दा नगरपालिकामा उपलब्ध विभिन्न दस्तावेजहरुको अध्ययन गरिएको थियो । गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक योजना तथा विभिन्न क्षेत्रगत कार्यक्रमहरुले लैससास क्षेत्रलाई कति सम्म सम्बोधन गरेको छ भनेर अध्ययन गरिएको थियो । यसै गरि लैङ्गिक समताको सिद्धान्त, समविकासको सिद्धान्त, समावेशीकरणको सिद्धान्त तथा लैङ्गिक उत्तरदायित्वको सिद्धान्तलाई नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमबाट आत्मसात गरिएको वा गरिनु पर्ने विषयहरुको अध्ययनको क्रममा खोजी भएको थियो । लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण कार्यविधि २०७६ ले तोकेका क्षेत्रहरुमा नीति, कानून, योजना, संस्थागत व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तथा उत्तरदायित्व मूल विषय क्षेत्र र यी क्षेत्र भित्र पर्ने पर्ने उपक्षेत्रहरु नीति कानूनमा समावेशिता, योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व, कार्य प्रणाली समावेशी, समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, कार्य प्रणालीमा समावेशीकरण, वित्तीय व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता, तथ्यांक सकलन तथा व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, अनौपचारिक मूल्य, मान्यता, र

कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना, कानूनी साक्षरता, विपद् व्यवस्थापनमा समावेशिता, पूर्वाधार विकास, प्रजनन् स्वास्थ्य, शिक्षा कार्यक्रम, खानेपानी तथा सरसफाई, स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन, सुशासन, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, सूचना तथा संचार, अनुगमन तथा मूल्यांकन र समन्वय तथा सम्बन्ध विस्तार जस्ता उपक्षेत्रहरु यस लैससास परिक्षणका अध्ययन क्षेत्रहरु रहेका छन् । यसलाई तालिकामा यस अनुसार देखाइएको छ :

मूल विषय (सुचक)	सहायक विषय (उपसुचकहरु)
नीति, कानून, योजना	➤ नीति र कार्यमा समावेशिता सहभागिता
	➤ योजना तर्जुमा तथा कार्यन्वयन
	➤ बजेट तर्जुमा तथा कार्यन्वयन
संस्थागत व्यवस्था	➤ कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व
	➤ कार्यप्रणाली समावेशि
	➤ समिति उपसमिति र कार्यदलमा
	➤ वित्त व्यवस्था प्रणालीमा समावेशिता
	➤ तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	➤ मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
	➤ अनौपचारिक मुल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना
	➤ कानूनी साक्षरता
	➤ विपत्त व्यवस्थापनमा समावेशिता
सेवा प्रवाह	➤ पूर्वाधार विकास
	➤ प्रजनन् स्वास्थ्य
	➤ शिक्षा कार्यक्रम
	➤ खानेपानी तथा सरसफाई
	➤ स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन
सुशासन र उत्तरदायित्व	➤ सुशासन
	➤ उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
	➤ सूचना तथा संचार
	➤ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

५. लैङ्गिक परीक्षणको विधि र तरिका

लैङ्गिक परीक्षणका लागि यस नगरपालिका सँग प्रारम्भिक समन्वय पश्चात पालिकामा आइ लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण निर्देशिका २०७६ मा उल्लेख भए अनुसार ३ वटा चरणहरू पार गरि कार्य सम्पन्न गरिएको छ । ती चरणहरूमा :

(क) तयारी चरण

यस तयारी चरणमा सर्वप्रथम प्रमुख सहजकर्ता बाट पालिकामा आई प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सूचना अधिकारीसँग अन्तरक्रिया गरि लैङ्गिक परीक्षणका लागि आवश्यक पर्ने दस्तावेजहरू संकलन गर्ने कार्य गरिएको थियो भने सो क्रममा निर्देशिकामा उल्लेख भए अनुसार गाउँपालिका उपाध्यक्षको नेतृत्वमा ३ सदस्यीय कार्यदल गठन गरि लैङ्गिक परीक्षणका लागि आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण तयारीका कामहरू सम्पन्न गरिएको थियो । जसमा सर्वप्रथम यस गाउँपालिकामा लैससास परीक्षण कार्यलाई पूर्ण प्रभावकारी बनाउन निम्नानुसारको लैससास कार्यदल गठन गरिएको थियो ।

नगरपालिको लैससास परीक्षण कार्यदल

क्र.सं.	नाम	पद	समावेशीकरण
१	लक्ष्मिदेवि पाठक	नगर उपप्रमुख	ब्राह्मण
२	बुद्धिसरा सुनार	सदस्य	दलित
३	दिपक विश्वकर्मा		”
४	चिना कुमारी न्यौपाने		ब्राह्मण

सका साथै नगरपालिका बाट वार्षिक योजना, क्षेत्रगत योजना, वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, चौमासिक/वार्षिक समिक्षा, विकास बुलेटिन, गाउँपालिकाको प्रोफाइल आदि दस्तावेजहरू संकलन गरिएका थिए । यी दस्तावेजहरू अध्ययन गरि कार्यान्वयन चरणमा छलफल गर्ने र सहभागीहरूलाई संकेतहरूमा अंक प्रदान गर्न सहज हुने गरि प्रशिक्षण गर्न

तयारी गरिएको थियो । यसका अतिरिक्त कार्यशाला सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू व्यवस्थापन गर्ने, संकेतहरू प्रिन्ट आउट गर्ने कार्य पनि गरिएको थियो ।

(ख) कार्यान्वयन चरण

● प्रारम्भिक सूचना संकलन

नगरपालिकामा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका लागि भए गरेका कार्य प्रगतिहरूका विषयमा जानकारी लिनका लागि प्रमुख सहजकर्ताले उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र सूचना अधिकारीसँग प्रत्यक्ष छलफल गरि सूचनाहरू संकलन गरेका थिए ।

● लक्षित वर्गसँग छलफल

नगरपालिकाले विकास मूलक गतिविधिहरू सञ्चालन गर्ने क्रममा महिला, बालबालिका र अन्य लक्षित वर्गलाई के कसरी समेटेर लिएको छ भन्ने विषयमा जानकारी लिनका लागि प्रमुख सहजकर्ताले स्थानीय तहका दलित महिला सदस्य, महिला तथा बालबालिकाको क्षेत्र हेर्ने फोकल व्यक्तिसँग छलफल सञ्चालन गरेका थिए । उनिहरूसँग लक्षित वर्गलाई विकासको मूलधारमा ल्याउनका लागि भइरहेका पहलहरूका विषयमा छलफल भएको थियो ।

● कार्यशाला सञ्चालन

नगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरू र पदाधिकारीहरूसँग अन्तरक्रियात्मक छलफल गर्ने र सो को आधारमा सहभागीहरूले लैंगिक परिक्षण गर्ने उद्देश्यले प्रमुख सहजकर्ताको नेतृत्वमा कार्यशाला सञ्चालन गरिएको थियो । यसका लागि सबै सहभागीहरूलाई सामाजिक दूर कायाम गरि प्रशिक्षण दिएर उनिहरूलाई लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण निर्देशिका २०७६ ले व्यवस्था गरे लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण किन र कसरी भन्ने विषयमा अनुशिक्षण गरिएको थियो ।

● SWOT Analysis

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका क्षेत्रमा गाउँपालिकामा भएका अभ्यासहरूमा सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष, अवसर र चुनौतीहरूका विषयमा समूह छलफल गरिएको थियो ।

● समूह विभाजन र प्रश्नावलीहरूमा अंक प्रदान

लैससास कार्यविधि २०७६ अनुरूपका मूल विषय वस्तु अनुसार ५ वटा समूहमा विभाजन गरि उनिहरूलाई प्रति समूहमा छुट्याइएका प्रश्नावलीहरूमा सामूहिक छलफल गरि सहमतिमा अंक

प्रदान गर्न सहजीकरण गरिएको थियो । यदि उनिहरूले प्रश्नावलीमा भएको निर्देशिका अनुसार १ वा ०.५ अंक प्रदान गरेमा त्यसका लागि सहयोगी प्रमाणहरू के के हुन आवश्यक छ भन्ने विषयमा स्पष्ट रूपमा सहजीकरण गरिएको थियो ।

● माकुरी जालो तयार

अंक प्रदान गरे पश्चात उनिहरूले दिएको अंकको आधारमा माकुरी जालो तयार गरिएको थियो र सो को आधारमा सहभागीहरूलाई लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा गाउँपालिकाले गरेका पहलहरूमा आधारित भइ सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्षको विश्लेषण गरिएको थियो ।

● लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण अनुसार आगामी दिनमा गर्ने कार्ययोजना तयार

माकुरी जालोमा प्राप्त परिणामका आधारमा सवल पक्षहरूलाई अझ राम्रो गर्दै जाने र सुधार गर्नु पर्ने पक्षलाई समेट्ने गरि वार्षिक कार्ययोजना तयार गरिएको छ । यस कार्ययोजनामा गर्नु पर्ने काम, जिम्मेवारी, समय र लागत अनुमान गरिएको छ ।

(ग) प्रतिवेदन चरण

सहभागीहरूले प्रश्नावलीहरूमा दिएको अंकको आधारमा माकुरी जालो तयार गरिएको थियो भने सो माकुरी जालो सहभागीहरूसँग प्रस्तुत गरेर सवल पक्ष र सुधारात्मक पक्षहरूलाई औल्याइ सवल पक्षहरूलाई अझ राम्रोसँग अगाडि बढाउन र सुधारात्मक पक्षहरूलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि काम, जिम्मेवारी, समय सीमा र अनुमानित लागतको आधारमा कार्ययोजना तयार गर्ने काम सम्पन्न गरियो । सो आधारमा समग्र लैंगिक परीक्षणको प्रक्रियालाई दस्तावेजीकरण गर्ने उद्देश्यले कार्य सम्पन्न प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गरियो ।

यसका साथै यस नगरपालिकामा निम्न प्रकारको लैससास कार्यान्वयन समिति बनाईको छ ।

क्र.स	नाम	पद	समावेशीकरण
१	अशोक कुमार शाही	संयोजक (न.पा. प्रमुख)	क्षेत्री
२	लक्ष्मिदेवि पाठक	सदस्य (न. पा. उपप्रमुख)	ब्राहमण
३	भरत प्र आचार्य	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	ब्राहमण

४	पिताम्बर पाण्डे	कार्यपालिका सदस्य	„
५	शसी श्रेष्ठ	„	क्षेत्री
६	मैयादेवी घिमिरे	„	ब्राह्मण
७	दिपक विश्वकर्मा	सामाजिक संस्था	क्षेत्री
८	धिरेन्द्रलाल शाक्य		दलित
९			क्षेत्री
१०			„
११	लिना कुमारी न्यौमाने	लैससास विभाग	

६. लैङ्गिक परीक्षणका सहभागीहरु

क्र. स.	नामथर	पद	लिङ्ग			सामाजिक समावेशिकरण				
			म	पु	अन्य	बा. क्षेत्र	जनजाति पहाड	दलित पहाड	मधेशी	मुस्लिम
१	श्री अशोक कुमार शाही	नगरपालिका प्रमुख		१		१				
२	श्री लक्ष्मदेवि पाठक	नगर पालिका उपप्रमुख	१			१				
३	पिताम्बर पाण्डे	प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत		१		१				
४	लोचन प्र तिमिल्सेना	का. पा.सदस्य		१		१				
५	दीपक विश्वकर्मा	„		१				१		
६	विष्णु पौडेल	ब. अ.		१		१				

७	भिम ब. कुमाल	कार्यपालिका सदस्य		१			१			
८	शसि श्रेष्ठ	”		१			१			
९	बद्धिसरा सुनार	”		१		१				
१०	सागरमान महर्जन	” ” ”		१			१			
११	गणेश थापा	का. पा. सदस्य		१		१				
१२	मुक्तिराम जि.सी	” ” ”		१		१				
१३	शसि श्रेष्ठ	” ” ”	१				१			
१४	महेशलाल साक्य	कार्यपालिका सदस्य		१			१			
१५	राम ब. रावल	”		१		१				

१६	नपराज ज्ञावली	पत्रकार		१		१				
१७	सुमन गहतराज	सचिव		१		१				
१८	देव ब.दर्जि	कर्मचारी		१				१		
१९	प्रकाश गैरे	अधिकृत		१		१				
२०	नारायण पाण्डे	कर्मचारी		१		१				
२१	रुशमा घिमिरे	” ”		१		१				
२२	भरत प्र आचार्य	अधिकृत		१		१				
२३	जनक गिरी	लैससास विज्ञ		१		१				
२४	गुराँस आत्रेय	युवा परीषद संयोजक		१		१				
२५	हरी प्र शर्मा	कर्मचारी		१		१				

जनप्रतिनिधिको उपस्थिति संख्या ९ कर्मचारीको उपस्थिति संख्या १२ अन्य सहभागि संख्या ४

७. लैङ्गिक परीक्षणको विश्लेषणका औजारहरु

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागि कार्यविधिमा उल्लेख गरिएका प्रमुख ५ वटा मूल विषयवस्तु र ती विषय वस्तुका पनि थप उपविषय वस्तुका १०० सूचकहरुमा सहभागीहरुले उपलब्ध गराएको अंकका आधारमा प्राप्त गरेको अंकलाई विश्लेषण गरिएको थियो । ती सूचकहरुमा अंक प्रदान गर्दा सहभागीहरुले कस्तो अवस्थामा पूर्णाङ्क अर्थात् १ अंक दिने, कस्तो अवस्थामा ०.५ अंक दिने र कस्तो अवस्थामा ० अंक दिने भन्ने विषयमा सहभागीहरुलाई स्पष्ट हुने गरि निर्देशन पनि दिइएको हुँदा अंक प्रदान गर्ने प्रणाली व्यवस्थित एवम् वैज्ञानिक छ । यसरी सहभागीहरुले उपलब्ध गराएको अंकको आधारमा माकुरी जालो प्रयोग गरिएको थियो । यसका अतिरिक्त नगरपालिकाले लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा के कस्ता कामहरु गरिरहेको छ र अब अरु के कस्ता कामहरु गर्न सकेको खण्डमा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण निर्देशिकाले उल्लेख गरेका प्रावधानहरुको सम्बोधन हुन्छ भन्ने कुरा पत्ता लगाउन ऋद्धि विश्लेषणको अभ्यासलाई पनि लैङ्गिक परिक्षणको औजारको रुपमा प्रयोग गरिएको थियो ।

८. परिक्षणबाट आएका मुख्य प्राप्तिहरु

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गरिसके पछि नगरपालिका मार्फत सञ्चालन भइरहेका विभिन्न क्रियाकलापहरुमा लैङ्गिक संवेदनशीलताको अभ्यासको अध्ययन तथा पृष्ठपोषण प्राप्त भएको छ । नगरपालिकाले अवलम्बन गरेको लैससास नीति तथा कार्यक्रमहरुको अन्तराल विश्लेषण गरि नया कार्यक्रमहरु सहितको कार्य योजना तयार गरिएको थियो । आगामी दिनमा नगरपालिकालाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मैत्री बनाई थप सशक्तिकरणका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि पनि परिक्षणले मार्ग प्रशस्त गरेको छ । मुख्यतया लैससास परिक्षण पश्चात निम्नानुसार उपलब्धीहरु तथा प्राप्तीहरु पहिचान भएका छन :

- निर्णय प्रक्रियामा महिला सहभागिता बढाउनका लागि विभिन्न योजना अन्तरगतका उपभोक्ता समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने महिलाहरुले अर्थपूर्ण सहभागिता रहेको देखिन्छ ।
- लैससासका ५ वटा शिर्षक २२ वटा उपशिर्षक तथा १०० वटा कार्यसूचक माथिको स्वमूल्याङ्कन र छलफल पश्चात नगरपालिकाले नीतिगत रुपमा प्राथमिकताका आधारमा योजना बनाइ कार्यविस्तार गर्ने प्रतिबद्धता गरेको तथा गाउँपालिकामा लैससासको विषय प्रति चासो बढेको ।

- लैसासका सुचकहरुबारे नगरपालिकाका जनप्रतिनिधी, कर्मचारी तथा सरोकारवाला निकायहरुलाई जानकारी भएको ।
- नगरपालिकाले सामाजिक विकासका क्षेत्रको कार्यविस्तार गर्ने योजना बनाएको तथा लैसास मैत्री पूर्वाधार विकासमा ध्यानाकर्षण बढेको ।
- दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तीका लागि ध्यानाकर्षण भएको तथा लैसासको विकासका लागि मार्ग तय भएको ।
- महिलाहरुको वकालत र सरोकारवालाहरुको संवेदनशीलता बढ्दै गएको देखिन्छ ।
- सार्वजनिक जीवनमा महिला सहभागिता बढ्दै गएको देखिएको छ ।
- लैङ्गिक हिंसाका घटनाहरुमा महिलाहरुले न्याय पाउन थालेका छन/आवाज उठाउन थालेका छन । नगरपालिकाको न्यायिक समितिले महिला हिंसा न्युनिकरणका लागि महत्वपूर्ण योगदान पुर्याएको पाइन्छ ।
- बज्रितिकरण र जोखिममा परेका व्यक्ति र समुदायको लागि विशेष कार्यक्रम तथा बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- नगरपालिकाले संचालन गर्ने क्षमता विकास कार्यक्रमहरुमा सहभागिहरुको छनौट गर्दा लैङ्गिक तथा सामाजिक रुपमा बहिष्करणमा परेका व्यक्ति र समुहलाई प्राथमिकतामा राखेर आवश्यकता पहिचानका आधारमा गर्ने गरिएको छ ।
- महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मुलन गर्ने महासन्धि (ऋम्ब्ड) कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनी उल्लेख गरेका कार्यक्रम हरुमा रकम विनियोजन गरिएको छ ।

महिला अधिकार स्थापना र महिला माथि हुने हिंसा विरुद्धको विभिन्न दिवस र अभियान जस्तै महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान, किशोरी दिवस, अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस, स्वच्छ महिनावारी दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको छ ।

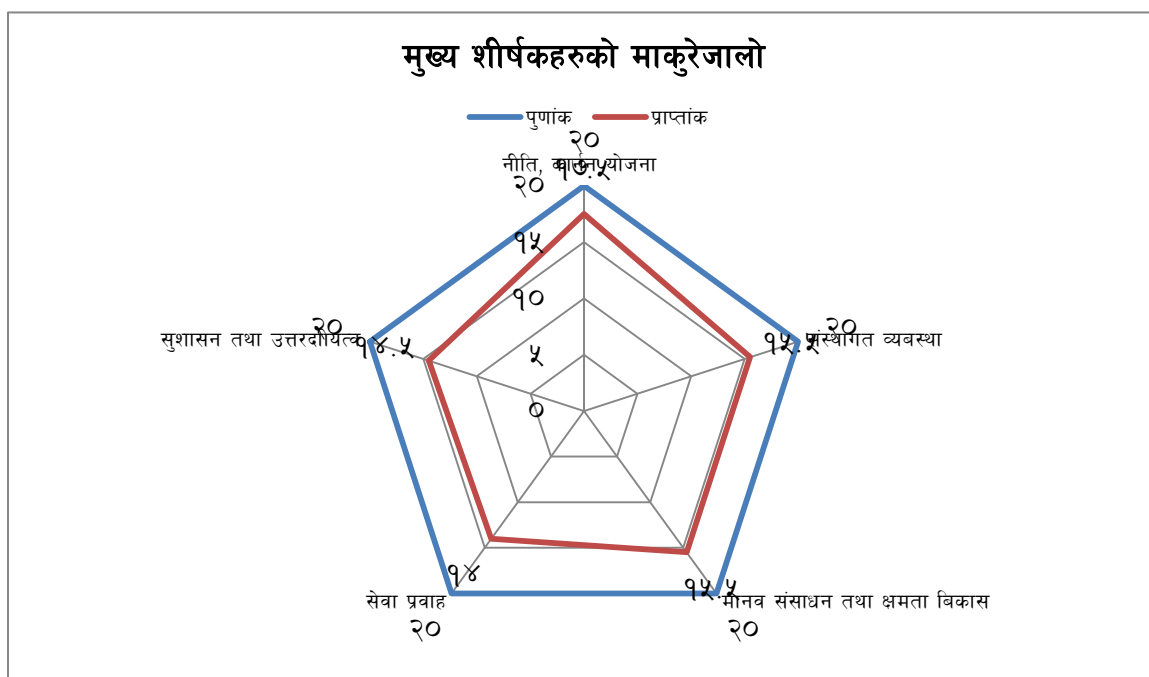
९. लैसास बजेट परीक्षणबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समोशीकरणको अवस्था

प्रस्तुत तलको तालिकामा प्रत्येक उपशीर्षकहरुका सुचकांक हरुकाले प्राप्त गरेको प्राप्तांक समेतलाई तालिकामार्फत् प्रस्तुत गरिएको छ । जस्तै . सुचकांक नम्बर १.१.१ देखि सुचकांक १.१.८ सम्मका सुचकांकहरुको पुणांक नम्बर ८ रहेको छ भने ती सुचकांकहरुले यहाँ ५ नम्बर प्राप्त गरेका छन् , त्यसैगरी सुचकांक १.२.१ देखि १.२.८ सम्मका सुचकांकहरुले यहाँ ७ नम्बर प्राप्त गरेका छन् । यसैगरी अन्य सुचक र सुचक र सुचकांकहरुले प्राप्त गरेका प्राप्तांकहरुलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.सं.	सूचक र उपसूचक	पूर्णांक	प्राप्तांक
१	१.१.१-१.१.८= ७, १.२.१-१.२.८=७.५ १.३.१-१.३.४=३	२०	१७.५
२	२.१.१-२.१.४=४, २.२.१-२.२.४=४, २.३.१-२.३.४=२, २.४.१-२.४.४=३, २.५.१-२.५.४=२.५	२०	१५.५
३	३.१.१-३.१.८=७, ३.२.१-३.२.४=२.५, ३.३.१-३.३.४=३, ३.१.४-३.४.४=३	२०	१५.५
४	४.१.१-४.१.४=२.५, ४.२.१-४.२.४=३, ४.३.१-४.३.४=३, ४.४.१-४.४.४=२.५, ४.५.१-४.५.४=२.५	२०	१४
५	५.१.१-५.१.४=२, ५.२.१-५.२.४=३.५., ५.३.१-५.३.४=३.५, ५.४.१-५.४.४=३, ५.५.१-५.५.४=२.५	२०	१४.५
	जम्मा	१००	७७

९.१. नगरपालिकाले लैससास परिक्षणमा मुख्य शीर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नतिजाको माकुरेजालो ।

नगरपालिकामा लैससास परीक्षण पछि यस नगरपालिकाको यस क्षेत्रको वास्तविकतामाथी उभिएर सम्पूर्ण सहभागिहरुका बीच गहन छलफल र समिक्षा गरी तथा यस गाउँपालिकाले लैससास का उद्देश्य पुरा हुनेगरी बनाएका नीति, योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्थालाई समेत आवश्यक कागजातको आधारमा मुल्यांकन गरी लैससास परीक्षणका मुख्य सूचकहरुले प्राप्त गरेको प्राप्तांकलाई माकुरे जालोमार्फत् प्रस्तुत गरीएको छ । जसमा पाँचवटा मुख्य शीर्षकहरुलाई माकुराको जालोको आकारमा चित्र बनाईएको छ । पाँचवटा मुख्य शीर्षकहरु सबैमा प्रत्येकको बराबरी २० पुणांक रहेको छ । तिनै पुणांक र शीर्षकलाई बाहिरी निलो घेराको टुप्पामा राखिएको छ, भित्री निलो घेराहरु मुख्य शीर्षकहरुले प्राप्त गर्ने नम्बरहरुको घेरा रहेको छ, जसमा क्रमश भित्री बिन्दुबाट ५, १०, १५, २० लेखिएको छ । भित्र ० बाट ५, १० हुदै बृद्धी हुनु नम्बर जति धेरै पाएको छ सोही अनुसार बढ्दै जाने हो । नगरपालिकाले प्राप्त गरेको नम्बरको स्तरलाई भित्रबाट अर्को रातो रेखाले स्पष्टसँग देखाईएको छ । जुन शीर्षकमा पालिकाले कम नम्बर पाएको छ , त्यहाँ रातो रेखा भित्र कम नम्बरतिर खिचिएको छ भने पालिकाले बढी नम्बर पाएको शीर्षकमा रातो रेखा पनि बाहिरतिर फैलिएको छ । त्यसरी नै आफ्नो पालिकाले मुख्य शीर्षकहरुमाथी प्राप्त गरेको नम्बरहरु थाहा पाउन सकिने छ ।

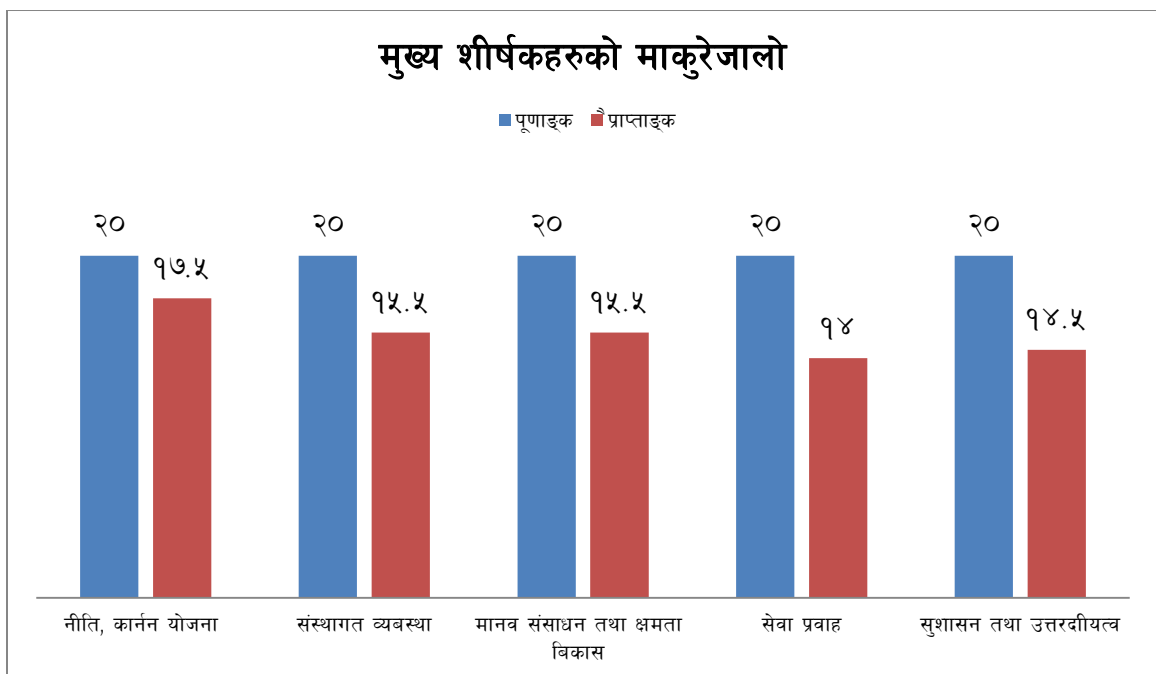

१.२. मुख्य शीर्षकहरुको प्राप्तांकको स्तम्भ चित्र

यहाँ नगरपालिकामा लैससास परिक्षण पछि यस नगरपालिकाको यस क्षेत्रको वास्तविकतामाथी उभिएर सम्पूर्ण सहभागिहरुका विच गहन छलफल र समिक्षा गरी तथा यस नगरपालिकाले लैससास का उद्देश्य पुरा हुनेगरी बनाएका नीति, योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्थालाई समेत आवश्यक कागजातको आधारमा मुल्यांकन गरी लैससास परीक्षणका मुख्य सूचकहरुले प्राप्त गरेको प्राप्तांकलाई स्तम्भ चित्रमार्फत् प्रस्तुत गरीएको छ ।

जसमा पाँचवटा मुख्य शीर्षकहरुलाई स्तको आकारमा स्तम्भ चित्र बनाईएको छ । पाँचवटा मुख्य शीर्षकहरु सबैका बराबरी पुणांक रहेको छ । प्रत्येकको २० पुणांक रहेको छ । ती पुणांक र शीर्षकलाई निलो स्तम्भको टुप्पामा राखिएको छ , भित्री रातो स्तम्भहरु मुख्य शीर्षकहरुले प्राप्त गरेका नम्बरहरुको स्तम्भ रहेको छ , जहाँ क्रमश ० बिन्दुबाट ५,१०,१५,२०सम्म निलो स्तम्भमा मुख्य शीर्षकहरुले प्राप्त गरेका नम्बर लेखिएको छ । ० बाट ५,१० हुदै बढ्दै हुनु नम्बर जति धेरै पाएको छ सोही अनुसार बढ्दै जाने हो ।

नगरपालिकाले प्राप्त गरेको नम्बरको स्तरलाई रातो स्तम्भमा देखाईएको छ । जुन शीर्षकमा पालिकाले कम नम्बर पाएको छ , त्यहाँ रातो स्तम्भ कम नम्बरतिर खुम्चिएको छ , वा सानो छ , भने पालिकाले बढी नम्बर पाएको शीर्षकमा रातो स्तम्भ पनि अग्लो हुदै निलो स्तम्भतिर गएको छ । त्यसरी नै आफ्नो पालिकाले मुख्य शीर्षकहरुमाथी प्राप्त गरेको नम्बरहरु थाहा पाउन सकिने छ

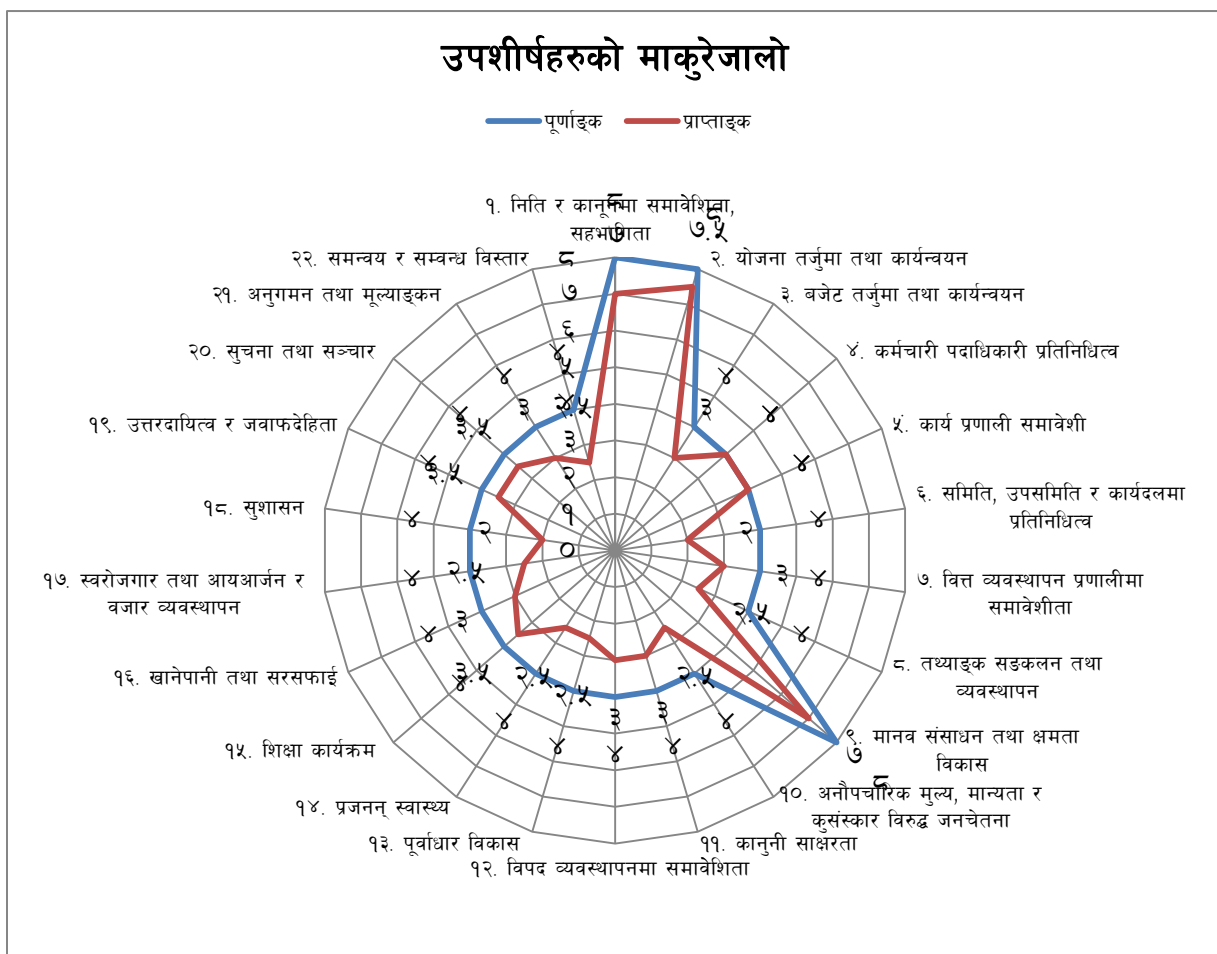

१.३. नगरपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशीर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नम्बरहरुको माकुरे जालोमा प्रतुस्त

यहाँ नगरपालिकामा लैससास परिक्षण पछि यस नगरपालिकाको यस क्षेत्रको वास्तविकतामाथी उभिएर सम्पूर्ण सहभागिहरुका विच गहन छलफल र समिक्षा गरी तथा यस नगरपालिकाले लैससास का उद्देश्य पुरा हुनेगरी बनाएका नीति, योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्थालाई समेत आवश्यक कागजातको आधारमा मुल्यांकन गरी लैससास परीक्षणका उपसूचकहरुले प्राप्त गरेको प्राप्तांकलाई माकुरे जालोमार्फत् प्रस्तुत गरीएको छ ।

जसमा पाँचवटा मुख्य शीर्षकका २२ वटा उपशीर्षकहरुलाई माकुराको जालोको आकारमा चित्र बनाईएको छ । २२वटा उप शीर्षकहरु सबैका फरक फरक पुणांक रहेको छ । पुणांक ४ देखि ८ सम्मका उपशीर्षकहरु रहेका छन् । ती पुणांक र शीर्षकलाई बाहिरी निलो घेराको टुप्पामा राखिएको छ , भित्री राता स्तम्भहरु मुख्य शीर्षकहरुले प्राप्त गर्ने नम्बरहरुको घेरा रहेको छ , जहाँ क्रमश भित्री बिन्दुबाट १,२, हुदै ८ नम्बरसम्म लेखिएको छ । भित्र ० बाट १,२ हुदै बृद्धी हुनु नम्बर जति धेरै पाएको छ सोही अनुसार बढ्दै जाने हो ।

जुन शीर्षकमा पालिकाले कम नम्बर पाएको छ , त्यहाँ रातो रेखा भित्र कम नम्बरतिर खिचिएको छ , भने पालिकाले बढी नम्बर पाएको शीर्षकमा रातो रेखा पनि बाहिरतिर फैलिएको छ । त्यसरी नै आफ्नो पालिकाले मुख्य शीर्षकहरुमाथी प्राप्त गरेको नम्बरहरु थाहा पाउन सकिने छ ।

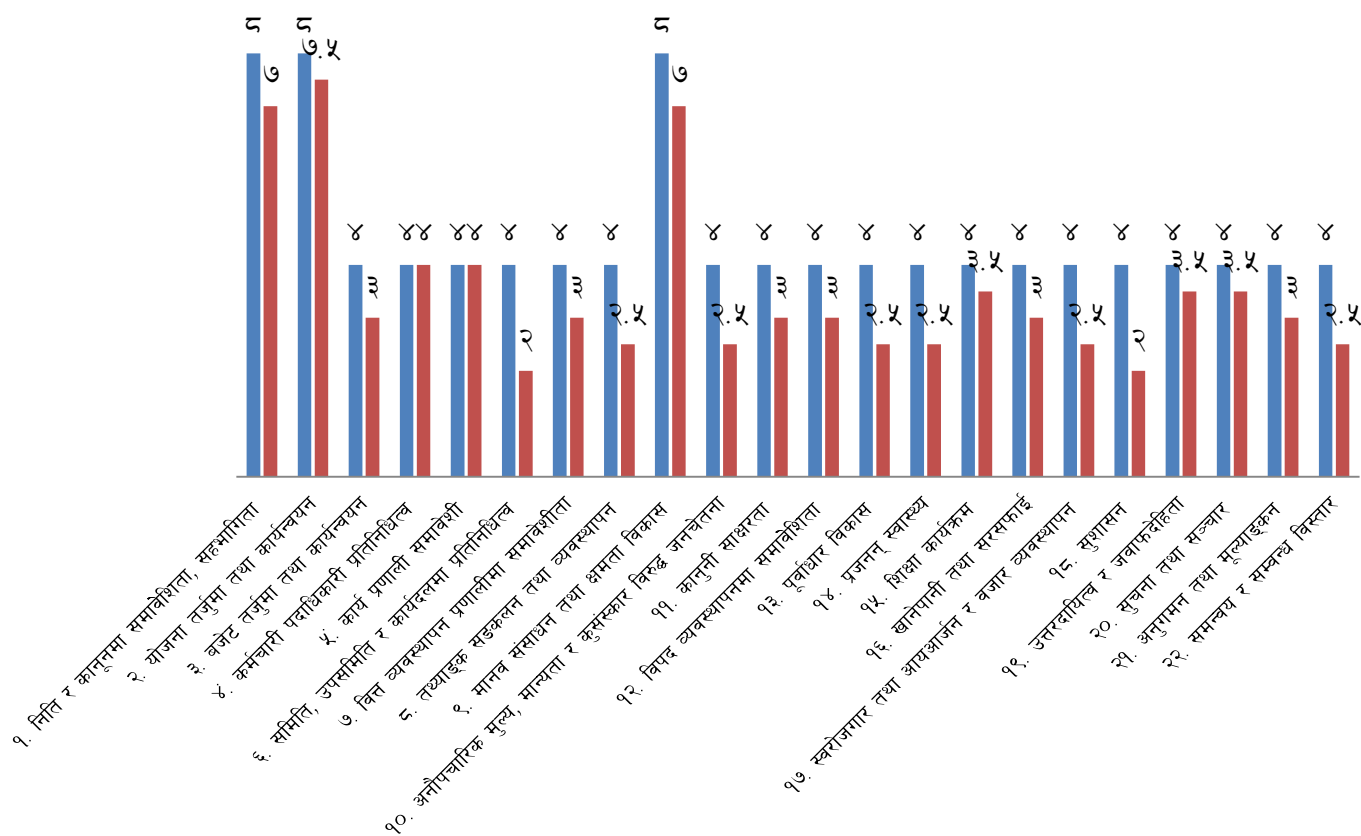
१.४. नगरपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशीर्षकहरुको प्राप्तांक स्तम्भ चित्र

यहाँ नगरपालिकामा लैससास परिक्षण पछि यस नगरपालिकाको यस क्षेत्रको वास्तविकतामाथी उभिएर सम्पूर्ण सहभागिहरुका विच गहन छलफल र समिक्षा गरी तथा यस नगरपालिकाले लैससास का उद्देश्य पुरा हुनेगरी बनाएका नीति, योजना र कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्थालाई समेत आवश्यक कागजातको आधारमा मुल्यांकन गरी लैससास परीक्षणका उपसूचकहरुले प्राप्त गरेको प्राप्तांकलाई माकुरे जालोमार्फत् प्रस्तुत गरीएको छ ।

जसमा पाँचवटा मुख्य शीर्षकका २२ वटा उपशीर्षकहरुलाई स्तम्भ चित्रमा देखाईएको छ । २२वटा उप शीर्षकहरु सबैका फरक फरक पुणांक रहेको छ । पुणांक ४ देखि ८ सम्मका उपशीर्षकहरु रहेका छन् । ती पुणांक र शीर्षकलाई निलो स्तम्भमा राखिएको छ , भित्री राता स्तम्भहरु उप शीर्षकहरुले प्राप्त गर्ने नम्बरहरुको स्तम्भ रहेको छ , जहाँ निला स्तम्भहरुमा १,२, हुदै ८ नम्बरसम्म लेखिएको छ । निला स्तम्भसंग जोडीएका रात स्तम्भहरु नगरपालिकाले प्राप्त गरेका नम्बरको आधारमा साना ठूला बनेका छन् । त्यसरी नै आफ्नो पालिकाले उप शीर्षकहरुमाथी प्राप्त गरेको नम्बरहरु थाहा पाउन सकिने छ ।

उपशीर्षकहरुको माकुरेजालो

■ पूर्णाङ्क ■ प्राप्ताङ्क

९.५. नगरपालिकाले लैससास परिक्षणमा उपशीर्षकहरुमा प्राप्त गरेको नम्बरहरुको सूची

यस नगरपालिकाको लैससास परिक्षण पश्चात प्रत्येक मुख्य शीर्षकहरुका उपशीर्षकहरुले प्राप्त गरेको नतिजालाई र प्रत्येक मुख्य शीर्षकहरुको कूल प्राप्तांकलाई स्पष्ट संग थाहा पाउनको लागि मुख्य शीर्षकभित्रका उपशीर्षकहरुको पुणांक र तिनि उपशीर्षकहरुले प्राप्त गरेको नतिजालाई र त्यसको मध्यभागको अन्त्यमा छुट्टै मुख्य शीर्षकको प्राप्तांकलाई टेबलमा राखी अन्त्यमा प्रत्येक मुख्य शीर्षकहरुले प्राप्त गरेको नतिजालाई जोडेर निम्नानुसार प्रस्तुत गरीएको छ ।

मुख्य शीर्षकहरु	उपशीर्षकहरु	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
नीति, कानुन, योजना	१. नीति र कानूनमा समावेशिता, सहभागिता	८	७
	२. योजना तर्जुमा तथा कार्यन्वयन	८	७.५
	३. बजेट तर्जुमा तथा कार्यन्वयन	४	३
	जम्मा	२०	१७.५
संस्थागत व्यवस्था	४. कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	४
	५. कार्य प्रणाली समावेशी	४	४
	६. समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२
	७. वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता	४	३
	८. तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५

	जम्मा	४	१५.५
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	९. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	७
	१०. अनौपचारिक मुल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	२.५
	११. कानुनी साक्षरता	४	३
	१२. विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३
	जम्मा	२०	१५.५
सेवा प्रवाह	१३. पूर्वाधार विकास	४	२.५
	१४. प्रजनन् स्वास्थ्य	४	३
	१५. शिक्षा कार्यक्रम	४	३
	१६. खानेपानी तथा सरसफाई	४	२.५
	१७. स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	२.५
	जम्मा	२०	१४
सुशासन तथा उत्तरदायित्व	१८. सुशासन	४	२
	१९. उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	३.५
	२०. सुचना तथा सञ्चार	४	३.५
	२१. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	३
	२२. समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	२.५
	जम्मा	२०	१४.५
		१००	७७

१०. लैससास परिक्षण पछि लैससासको क्षेत्रमा देखा परेका सबल पक्षहरु र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु

नगरपालिकामा लैससास परिक्षण कार्य सञ्चालनका क्रममा तथा कार्य सूचकहरुमाथी सहभागीहरुका बिचबाट सम्पूर्ण सुचकांकहरुमाथी गहन छलफल र एवं आवश्यक दस्तावेजहरुको अध्ययन तथा नीति, निर्णय र योजनाहरुको मुल्यांकनपछि यस नगरपालिकाले लैससासको क्षेत्रमा प्राप्त गरेका उपलब्धीहरु तथा लैससासको पक्षका सुधार गर्नुपर्ने देखिएका विषयवस्तुहरुलाई तालिकामार्फत् औल्याएउने प्रयास गरीएको छ ।

सबल पक्षहरु	सुधारात्मक पक्षहरु
● नगरपालिकाकाको वार्षिक योजनामा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा बहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको उत्थानका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा बजेटको व्यवस्था गरि कार्यान्वयन गरिएको । ● सरोकारवालाहरुको सहभागितामा लैससास सम्बन्धी छलफल, सिकाई आदानप्रदान हुने गरेको ।	● कानुन तथा नीति निर्माणको क्रममा लाभग्राही विशेषतः महिला तथा सामाजिकरूपमा बञ्चितमा परेको समुदायका सुभाव लिने संयन्त्र तयार गर्नु पर्ने ● स्वीकृत भएका कानुनहरु र नीतिहरुका बारेमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुकालागि अभिमुखिकरणको व्यवस्था गर्नुपर्ने
● बस्तीस्तरको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै प्रकारका लिङ्ग र समुदायको सहभागिता रहने गरेको । ● बञ्चितकरण र जोखिममा परेका व्यक्ति र समुदायको लागि विशेष	● आवधिक योजना तयार गरी उद्देश्य, रणनीति तथा नतिजामा लैगिक तथा सामाजिकरूपमा बहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको आर्थिक तथा सामाजिक हैसियतमा परिवर्तन एवम् रुपान्तरण ल्याउन आवश्यक

कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको ।	कार्यक्रमहरु तय गर्नु पर्ने ● आवधिक तथा क्षेत्रगत योजना तर्जुमा गर्दा गाउँ पार्श्वचित्रवाट प्राप्त लिङ्ग, उमेर, भूगोल, जातजाति, भाषा, सस्कृति, वर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ति आदि अनुसारको अवस्था विश्लेषण गरि आवश्यकता पहिचान गर्नुपर्ने
● उपभोक्ता समिति गठन गर्दा आम भेलामा कर्मचारी वतथा महिला वडा सदस्यहरुको सहजीकरण भुमिका रहेको । ● वार्षिक योजनामा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा बहिष्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको उत्थानका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयन भएको ।	● सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिले अनुगमनका सूचकहरु वनाउदा लैससास सम्बन्धी सूचकहरु समावेश गरी चेकलिष्ट तयार गर्नु पर्ने । ● सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा बहिष्करणमा परेका व्यक्ति र समुहलाई लागत अनुरूप पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरी प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नु पर्ने ।
● गाँउपालिका मा स्थानीय सरकारको संस्थागत स्व- मूल्याङ्कन गरी क्षमता विकास कार्ययोजना बनाईएको छ ।	● गाँउपालिका का पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास तालिममा लैससास सम्बन्धी छुट्टै विषय राखि तालिम दिने व्यवस्था गर्नु पर्ने
● लैससासको विषयलाई अब आएर केवल लैङ्गिक समानताको विषयका रुपमा मात्र नबुझी समग्र समृद्धीको विषयका रुपमा ग्रहण गरी सोहिनुसार अनुसरण गर्ने प्रयास भएको देखिएको ।	● अन्ताराष्ट्रिय स्तरमा भएका लैससासका विषयसंग सम्बन्धित कानुनि प्रावधान र प्रतिवद्धताहरुमाथी अनुशिक्षण गर्नुपर्ने देखिएको ।

११. नगरपालिका को लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीको कार्ययोजना

		अवस्था सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	कृयाकलाप संचालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व पर्ने । नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
निति, कानून र योजना २०	१२	१.१.१. लैससासका दृष्टिले काम सम्पादन गर्नका लागि कार्यटोली निर्माण गर्नुपर्ने	लैससास विभाग	कार्यपालिका	कार्यपालिका	२०७९ माघ मसान्त		
		१.१.८. स्थानिय सरकारले आफ्ना नीति कानून निर्माण गरी स्थानिय र आप्रवासी कामदारहरुको ज्यालामा समालता ल्याउने प्रावधान राख्नुपर्ने.	”	”	”	२०७९ माघ		
		१.२.५. स्थानिय सरकारले कुनैपनि योजना छनौट गर्दा महिला पुरुष र लक्षित वर्गको छुट्टा छुट्टै अवस्था विप्लेषण गरेर आवश्यकताका आधारमा कार्यक्रम तय गर्नुपर्ने	”	”	”	निरन्तर		
		२.१.२. स्थानिय सरकारका कर्मचारीहरुको पदपुर्तीको निर्णय						

		गर्दा लैससास का सबै लक्षित वर्गको समावशी प्रतिनिधित्व हुनेगरी रणनीति बनाउनुपर्ने						
		२.२.१. लैंगिक मैत्री निश्चित योजना र कार्यनीति बनाउनुपर्ने						
		२.२.४ अनुगमनको दस्तावेज तयार गर्नुपर्ने ।	लैससास समिति महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	लैससास समिति , योजना शाखा र सामाजिक विकास शाखा	२०७९ माघ मसान्त		
संस्थागत व्यवस्था		२.३.३ स्थानिय सरकारले महिला तथा बच्चितरणमा परेका समुहको हितार्थ योजना कार्यान्वयनका लागि कार्यटोलीमार्फत् सम्बन्धित पक्षको सुझाव लिनुपर्ने र	लैससास समिति , सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	लैससास समिति , सामाजिक विकास शाखा र विधान समिति	२०७९ माघ मसान्त	लैससास श्रोत व्यक्ति र बजेट रु. १००,०००।	
		२.३.४. सुझाव दिन गठन गरिएको समितिमार्फत् प्राप्त सुझावहरुलाई योजनामा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने र	लैससास समिति, महिला	कार्यपालिका समिति	न्यायिक समिति	२०७९ माघ मसान्त		

			तथा बालबालिक । शाखा			,		
		२.४.४. स्थानिय सरकारले समावेशी सुचना प्रणाली वा कम्प्यटरकृत लेखा प्रणाली अपनाउनुपर्ने						
		२.५.२. स्थानिय सरकारले आफ्नो समुदाय स्तरको तथ्यांक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरीबको पहिचान गरेर छुट्टाछुट्टै नक्सांकन तयार गर्नुपर्ने	कार्यपालिक ।	„	लैससास विभाग	„		
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास		३.१.६. स्थानिय सरकारले लैससास कार्यान्वयन तथा परिक्षणका लागि जनशक्तिको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।	लैससास विभाग	कार्यपालि का समिति	न्यायिक समिति र महिला तथा बालबालिका	२०७९ माघ मसान्त	लैससास श्रोत व्यक्ति	
		३.१.८ महिला विकास का लागिभएका बेईजींग घोषणपत्रको स्थानिय सरकारका प्रतिनिधि तथा कर्मचारीलाई अनूचीकरण गर्नुपर्ने ।	„	„	„	२०७८ चैत्रसम्म मा		
		लक्षित समुह केन्द्रित लोकसेवा तयारी कक्षा संचालन गर्नुपर्ने ।	„	„	„	„		

		३.२.२. लैंगिक हिंसारहित गाँउ घोषणा गरी महिला हिंसा विरुद्धका कार्यक्रमहरुको सुचिकरण गर्ने ।	समाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका समिति	लैससास समिति,	२०७९ अश्विन मसान्त	लैससास श्रोत व्यक्ति	
		३.२.४. कुसंस्कार तथा बालविवाह, बहुविवाह,छुवाछुत, दाईजो लगायतका गलत प्रथाहरु हटाउन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नुपर्ने ।	गा.पा. उपप्रमुख	कार्यपालिका समिति	योजना शाखा	२०७९ कात्तिक मसान्त	श्रोत व्यक्ति	
		३.४.४. विपद व्यवस्थापनकोष सञ्चालन गरी महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समुदायको सहभागितालाई सुनिश्चित गर्नुपर्ने	समाजिक विकास शाखा लैससास समिति,	कार्यपालिका समिति	योजना शाखा	२०७९ माघ मसान्त		
सेवा प्रवाह		४.१.४. महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समुदायको स्तर उन्नतीका लागि उर्जा , विद्युत,वैकल्पीक उर्जा,सुधारीएको चुलोको प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने खालका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्नुपर्ने ।	कार्यपालिका	कार्यपालिका समिति	समाजिक विकास शाखा	२०७९ माघ मसान्त		
		४.२.१. सुत्केरी तथा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त कामबाट सुरक्षित हुने निति बनाउनुपर्ने						
		४.३.३ स्थानिय तहमा अशिक्षित नागरिक शिक्षा सञ्चालन	समाजिक	कार्यपालिका	योजना शाखा	२०७९		

		गर्नुपर्ने	विकास शाखा लैससास समिति,	का समिति	तथा लेखा शाखा	माघ मसान्त		
		४.४.४. घरेलु कामको जवाफदेहि लिएका महिलाहरुको सहजताका लागि समुचित खानेपानीका उपलब्धताको व्यवस्था गर्नुपर्ने	समाजिक विकास शाखा लैससास समिति,	कार्यपालि का समिति	योजना शाखा तथा लेखा शाखा			
		४.५.४. स्थानिय सरकारले विपन्न वर्गको क्रयशक्ति अनूकूलका शुपथ मूल्य पसलहरु संचालन गर्नुपर्ने ।	लैससास समिति, र महिला तथा बालबालिक I शाखा	कार्यपालि का समिति	समाजिक विकास शाखा र अध्यक्ष २०७९ माघ मसान्त			

शुसास न तथ उत्तरदाि यत्व		५.१.४. गाँउपालिकाले संयुक्त राष्ट्रसंघिय बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धी १९८९ मा गरीएको व्यवस्थाका प्रतिवद्धता कार्यान्वयन गराउन रकम विनियोजन र कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने ।	लैससास समिति, महिला तथा बालबालिक ा शाखा	कार्यपालि का समिति	समाजिक विकास र विधान शाखा	नियमित २०७९ माघ मसान्त		
		५.१.३. महिला विकासका लागि भएका बेइजींग घोषणापत्रका बाह्रवटा प्रतिवद्धता तथा संयुक्त राष्ट्रसंघिय मानवअधिकारका महासन्धीमा गरीएको प्रतिवद्धता कार्यान्वयनका लागि अनुशिक्षण गराउनुपर्ने						
		५.३.२. स्थानिय सरकारले स्थानिय सूचनाहरु स्थानिय भाषामा प्रशारण गर्नुपर्ने ।	कार्यपालिक ा	कार्यपालि का समिति	समाजिक विकास शाखा	नियमित २०७९ माघ मसान्त		
		५.३.४. स्थानिय सरकारले आफुले संचालन गरेका हरेक क्रियाकलापहरु तथा सेवा प्रवाह लैससास संग सम्बन्धीत वा	लैससास	कार्यपालि का	समाजिक विकास			

		लक्षित वर्गहरुमा परेको प्रभावको आधार र तथ्यसंग तुलना कार्यक्रमतयार गर्ने ।	समिति,	समिति	शाखा			
		स्थानिय सरकारको समिक्षा बैठकमा लक्षित वर्गहरुलाई सहभागि गराउन सुरुवात गर्नुपर्ने ।	कार्यपालिका	कार्यपालिका समिति	समाजिक विकास शाखा	, नियमि २०७९ माघ मसान्त	२०७९ माघ मसान्त	
		५.५.२. लैससास संग सम्बन्धी सबै सरोकारवालाहरुविच सामुहिक सञ्जाल बनाएर यस क्षेत्रको विकासका लागि कार्यगत छलफल गर्न समिति बनाउनुपर्ने	लैससास समिति,	कार्यपालिका समिति	समाजिक विकास शाखा	२०७९ माघ मसान्त		
		५.५.३. स्थानिय सरकारले लैससास संग सम्बन्धीत कार्यगत संजाललाई सामुहिक कार्य संचालनार्थ क्षमता विकास तालिम संचालन गर्ने ।	लैससास समिति, र महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका समिति	सबै विकास शाखा			
		५.५.४. महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समुहका विरुद्ध हुने सबैप्रकारका भेदभाव अन्त्य गर्ने संयुक्त राष्ट्रसंघिय सुरक्षा परिषदबाट पारित प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन, मानव अधिकार कार्ययोजना, छुवाछुत विरुद्धको कार्ययोजनामा	महिला तथा बालबालिका	कार्यपालिका समिति	योजना शाखा र महिला तथा बालबालिका	२०७९ माघ मसान्त		

		किटान भएको स्थानिय सरकारको जिम्मेवारी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।	। शाखा		शाखा			
--	--	--	--------	--	------	--	--	--

१२. निष्कर्ष

यस नगरपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्नका लागि प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानबाट खटाईएका विषय विज्ञको सहयोगमा एक कार्यदल गठन गरे पश्चात परिक्षणका लागि आवश्यक तयारी सहित धेरै चरणहरूमा अध्ययन, छलफल तथा अन्तरक्रियाहरू सफलता पूर्वक सम्पन्न भएका थिए । कार्यदल र विज्ञको सहयोगमा नगरपालिकाका विषयगत शाखाका कर्मचारीहरू तथा अन्य पदाधिकारीहरू संग छलफल गरी गाउँपालिकामा लैंगिक संवेदनशीलताको विषयलाई अध्ययन गरेको थियो । यसै क्रममा गाउँपालिकामा उपलब्ध नीति तथा कार्यक्रम लगायतका अन्य कार्यविधि एवं दस्तावेजहरू अध्ययन समेत गरिएको थियो । गाउँपालिकाबाट सञ्चालन भइरहेका योजनाहरूका उपभोक्ता समितिहरूमा लैंगिक संवेदनशीलता कार्यान्वयनको प्रभावकारितालाई लक्षित समुहमा छलफल गरि अध्ययन गरिएको थियो । लैससास परिक्षणलाई विभिन्न चरणमा सम्पन्न गरिएको थियो । लैससास परिक्षण पश्चात यो नगरपालिकामा निम्नानुसारको अवस्था देखिन्छ ।

- यस नगरपालिकाले अन्य शीर्षकहरूको तुलनामा निति कानून योजनाको क्षेत्रमा केहि उपलब्धी हासिल गरेको देखिन्छ ।
- सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने प्रयास भएतापनि समान र समावेशी सहभागिताको सवालमा अपेक्षित र आवश्यकिय निर्णय प्रत्रियामा कमजोरी देख्न सकिन्छ ।
- लैससास परिक्षणको विषयलाई गम्भिरतापूर्वक वा चासो दिएर परिक्षण कार्यमा जनप्रतिनिधिहरूको सहभागिता जनाउने सवालमा वा लैससासको विषयलाई महत्व दिने कुरामा पालिका का जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूमा थप सक्रियताको खाँचो रहेको छ।
- समग्रमा लैससासको कार्यान्वयन प्रक्रिया र परिक्षणको विषय यस गाउँपालिकाको प्राथमिकता र चासोको रुपमा सुरुवात हुनु सकारात्मक पक्ष रहेको छ ।

१३. सुझाव

- नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन र लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण निर्देशिकामा तोकिएका प्रावधानहरूको अधिनमा रहि गरिएको लैससास परिक्षण कार्यक्रमले यस गाउँपालिकामा विभिन्न चरणमा पालिकाका पदाधिकारीहरू, कर्मचारीहरू तथा सेवाग्राहीहरूको विचार तथा राय लिएको थियो । यो आफैमा सकारात्मक सुरुवात पनि हो । तथापी केहि कोरोना महामारीको प्रभावको कारण, केहि कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरू कार्यक्रममा सहभागी हुन सकेनन् । आगामी वर्ष लैससास परिक्षण गर्दा खेरी सवै कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको अनिवार्य उपस्थिति तथा सहभागिता गराउन आवश्यक देखिन्छ । यसका अतिरिक्त गाउँपालिकाको लैससासको समग्र विषय तथ कार्यान्वयनको सन्दर्भमा केहि निम्न सुझावहरू दिनु उपयुक्त हुन्छ ।
- नगरपालिकामा अनिवार्य लैससास विभाग गठन गर्नुपर्ने,
- लैससास लक्षित सेवा प्रवाहका लागि पालिकामा हेल्पडेस्क स्थापना गर्नुपर्ने,
- प्रत्येक वर्ष लैससास परिक्षण कार्य समयमै अनिवार्य गर्न गाउँपालिकाले समयतालिका तथा वजेट व्यवस्था गर्नुपर्ने ।

- यस वर्षको लैससास परिक्षणबाट देखा परेका कमजोर पक्ष तथा कम नतिजा प्राप्त शीर्षकहरुमाथी समिक्षा गरेर आगामी वार्षिक तथा आवाधिक योजनामा समेटनुपर्ने,
- परिक्षपश्चात सुधार गर्नुपर्ने पक्षमाथी बनाईएको कार्ययोजनालाई कार्यान्वयन गर्न विशेष नीति र बजेटको व्यवस्था गरी योजना कार्यान्वयन समिति बनाई अधि बढ्नुपर्ने । आदि

अनूसूची १: लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्यांकनका सूचक र उपसूचकले प्राप्त गरेका अङ्क

ता लका १ लै गक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

नोटमुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक० मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ । तल दिएको ता लकामा प्रत्येक सूचकमा अंक पाउने '०' र '५.०' , '१' अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार रा खएको छ । यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो । समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

सं	मूल विषय	सहायक विषय	अ ङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचक को अङ्क	प्राप्ता ङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमा णकरणको आधार
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमा समावेशी गता	८	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदेशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससासदृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभा गतामूलक हुने गरे नगरेको	०-१	१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदेशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससासदृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभा गतामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदेशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन आँ सक रुपमामात्र समावेशी र सहभा गतामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदेशमा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससासदृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन र सहभा गतामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहले स्वीकृत गरेका नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू र स्वीकृतिको ला ग प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू

२				१.१.२	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरे नगरेको	०-१	१	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे लेखाजोखा गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे आँसक रुपमा मात्र लेखाजोखा गर्ने गरेको	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे लेखाजोखा गर्ने नगरेको	स्थानीय सरकारले आफ्ना नीति, कानून, योजना का दस्तावेजहरू र लेखाजोखा सम्पन्न भएको प्रमाणित गर्ने कागजातहरू
३				१.१.३	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी कुराहरू समावेश भए । नभएको	०-१	१	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी कुराहरू समावेश भएको	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी कुराहरू आँसक रुपमा मात्र समावेश भएको	स्थानीय सरकारको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी कुराहरू समावेश नभएको	स्थानीय सरकारका स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र बार्षिक योजना सम्वन्धी दस्तावेजहरू

४				१.१.३	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको सम विकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक वभेद अन्त्य गर्ने सम्बन्धी अलग्गै नीतिहरू छन । छैनन्स्थानीय ऐन, कानून, कार्य व ध, निर्देशकामा खास व्यवस्था गरिएको वा नगरिएको)	०-१	०.५	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको सम विकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक वभेद अन्त्य गर्नेसम्बन्धी अलग्गै नीति भएको र यस्तो नीति स्थानीय ऐन, कानून, कार्य व ध, निर्देशकामा समावेश गरिएको	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको सम विकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक वभेद अन्त्य गर्नेसम्बन्धी अलग्गै भएको तर स्थानीय ऐन, कानून, कार्य व ध, निर्देशकामा समावेश नगरिएको	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको सम विकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक वभेद अन्त्य गर्नेसम्बन्धी अलग्गै नीति नभएको र स्थानीय ऐन, कानून, कार्य व ध, निर्देशकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरिएको	स्थानीय सरकारको महिला र पुरुषको सम विकास तथा सामाजिक समावेशीकरण र लैङ्गिक परीक्षण तथा सामाजिक वभेद अन्त्य गर्नेनीति दस्तावेज र स्थानीय ऐन, कानून, कार्य व ध, निर्देशकामा
५				१.१.५	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्य व धमा महिला तथा बञ्चितमा परेकोसमुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका वभेदजन्य कार्यहरू रोक्नपर्याप्त प्रावधान व्यवस्था गरिएको छ छैन	०-१	१	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्य व धमा महिला तथा बञ्चितमा परेकोसमुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका वभेदजन्य कार्यहरू रोक्नपर्याप्त प्रावधान राखेको	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्य व धमा महिला तथा बञ्चितमा परेकोसमुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका वभेदजन्य कार्यहरू रोक्ने खालका केही प्रावधानमात्र समावेश गरिएको	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्य व धमा महिला तथा बञ्चितमा परेकोसमुदाय अर्थात लक्षित वर्गमा हुने सबै प्रकारका वभेदजन्य कार्यहरू रोक्नकुनै प्रावधान नराखेको	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्य व धहरू र तिनको लैससास दृष्टिले वशलेषण गरिएको दस्तावेज

६			१.१.६	संघीयकानूनलेव्यवस्थागरेबमोजिम स्थानीयस्तरमामहिलातथावञ्चितीमा परेकोसमुदायमाथिहुनेहिंसारविभेद उपरसुनुवाईहुनेप्रवन्धमिलाएनमिला एको	०-१	१	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय मा थ हुने हिंसा र वभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मलाएको र सोहिअनुरूपकार्यन्वयनहुनेगरेको	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय मा थ हुने हिंसा र वभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मलाएको तर कार्यान्वयन नभएको	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीय स्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय मा थ हुनेहिंसा र वभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध न मलाएको	महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय मा थ हुने वभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमानित कागजातहरू र माहिलातथावञ्चितीमा परेकासमुदायहरूकोस्व यमभनाइहरूकोदस्तावे ज
७			१.१.७	महिला र पुरुषमाश्रमको ज्यालामा वभेद रोक्ने प्रावधान रहे नरहेको	०-१	१	महिला र पुरुषमाश्रमको ज्यालामा वभेद रोक्ने प्रावधान रहेको	महिला र पुरुषमाश्रमको ज्यालामा वभेद रोक्ने केही प्रावधानमात्र रहेको	महिला र पुरुषमाश्रमको ज्यालामा वभेद रोक्ने कुनै प्रावधान नरहेको	महिला र पुरुषमाश्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज
८			१.१.८	स्थानीयतहकोनीतिमारैथानेरआप्रवा सीकामदारतथाश्रमजीवीउपरहुनेवि भेदरोक्नेप्रावधारहेनरहेको	०-१	०.५	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने वभेद रोक्ने प्रावधानहरूरहेको	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने वभेद रोक्ने केही प्रावधानरहेको	स्थानीय तहकोनीतिमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने वभेद रोक्ने कुनै प्रावधाननरहेको	स्थानीय तहकोश्रम नीति दस्तावेज र यसको समीक्षा प्रतिवेदन

९		योजना तर्जुमा तथाकार्या न्ययन	८	१.२.१	आवधिकयोजनावार्षिकयोजनातथा कार्यकममालैङ्गिकतथासमावेशीवि कासकोलागिनीति, रणनीति,कार्यक्रमरमापनयोग्यउपल ब्धीलक्ष्यसमावेशगरिएकोछछैन	०-१	१	आव धक योजना रवा र्षक योजना तथा कार्यकममा लैङ् गक तथा समावेशी वकासको ला ग नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको	आव धक योजना रवा र्षक योजना तथा कार्यकममा लैङ् गक तथा समावेशी वकासको ला ग आँ सक रुपमामात्र नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश गरिएको	आव धक योजना रवा र्षक योजना तथा कार्यकममा लैङ् गक तथा समावेशी वकासको ला ग नीति, रणनीति , कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य समावेश नगरिएको	आव धक योजना रवा र्षक योजना तथा कार्यकममा लैङ् गक तथा समावेशी वकासको ला ग नीति, रणनीति, कार्यक्रम र मापनयोग्य उपलब्धी लक्ष्य वश्लेषण दस्तावेज
१०				१.२.२	गाउँपा लका नगरपा लकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण स मितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबा लका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था वश्लेषणको आधारमा सो समूहको ला ग वा प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरे नगरेको	०-१	१	गाउँपालिकानगरपालिकाकोस्रोत अनुमानतथाबजेटसीमानिर्धारणस मितिलेबजेटसीमानिर्धारणगर्दाम हिला, बालबालिका, तथाबञ्चितीकरणमापरेकोसमूह कोअवस्थाविश्लेषणकोआधारमा सोसमूहकोलागिवाप्रत्यक्ष्यफाइदा पुग्नेगरीकूलपूँजीगतबजेटकोनिश्चि तप्रतिशतछुट्याउनेगरेको	गाउँपालिकानगरपा लकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण स मितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबा लका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था वश्लेषणको आधारमा सो समूहमध्ये केहीको ला गमात्र प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरेको	गाउँपा लका नगरपा लकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण स मितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबा लका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको ला ग वा प्रत्यक्ष्य फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेनगरेको	गाउँपा लका नगरपा लकाको महिला, बालबा लका, तथा बञ्चितीकरणमा परेको समूहको अवस्था वश्लेषणको आधारमा सो समूहकोस्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण स मितिले निर्धारणगरेको बजेट सीमा

११				१.२.३	स्थानीयसरकारकोयोजनासूचीलक्षितसमूहहरूकोसक्रियसहभागितामा तयारहुनेरउनीहरूलेछनौटगरेकायोजनाप्राथमिकीकरणमापर्नेगरेनगरेको (योजनातर्जुमागर्दागाउँ, वस्तीस्तरबाटआएकायोजनाकार्यकमहरूलाईसमेटेनसमेटेकोपरीक्षण)	०-१	१	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना सूची संकलन गर्दा ल क्षत समूहहरूको सक्रिय सहभा गतामा तयार हुने र उनीहरूले छनौट गरेका योजना प्राथ मकीकरणमा पर्नेगरेको ।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना सूची संकलन गर्दा केही मात्र ल क्षत समूहको सक्रिय सहभा गतामा तयार हुने र उनीहरूले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथ मकीकरणमा पर्नेगरेको ।	स्थानीय सरकारले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना सूची संकलन गर्दा ल क्षत समूहको सक्रिय सहभा गतामा तयार हुने नगरेको र उनीहरूले माग गरेका योजनाले सामान्यतया प्राथ मकता नपाउने गरेको ।	स्थानीयसरकारकोयोजनातर्जुमागर्दाभएकासहभागीहरूको सूचीर फोटो , वडास्तरबाटछनौट भएकायोजनाकारको सूची,ल क्षत समुहले छनौट गरेकाकार्यक्रमको सूचि
१२				१.२.४	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने वषयमा छलफल भए नभएको	०-१	१	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने वषयमा छलफल भएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने वषयमा सामान्य छलफल भएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने वषयमा छलफल नभएको	बजेट तर्जुमा मार्गदर्शनको प्रति र यसमायोजना तर्जुमागर्दा महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेका समूहहरूको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने वषय समावेश भएको छ छैन

१३			१.२.५	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था वश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए । नगरिएकोतयारी प्रतिवेदन)	०-१	०.५	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था वश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था वश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार केही कार्यक्रम तय हुने गरेको	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था वश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहहरू को छुट्टा छुट्टै अवस्था वश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तयारी प्रतिवेदन
१४			१.२.६	स्थानीय सरकारलेदीगो वकासका लक्ष्यहरू वश्लेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ् गक समानता प्राप्त गर्ने वषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट वनियोजनहुने गरे नगरेको	०-१	१	स्थानीय सरकारलेदीगो वकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ् गक समानता प्राप्त गर्ने वषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट वनियोजनगर्ने गरेको	स्थानीय सरकारलेदीगो वकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ् गक समानता प्राप्त गर्ने वषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट वनियोजनगर्ने गरेको	स्थानीय सरकारलेदीगो वकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ् गक समानताप्राप्त गर्ने वषयलाई स्थानीयकरण नगरेको बजेट वनियोजनपनि गर्नेनगरेको	स्थानीय सरकारलेदीगो वकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज र सोलाई प्राप्त गर्नेकार्यक्रमहरू बजेट वनियोजनदस्तावेज
१५			१.२.७	स्थानीयतहकायोजनामहिला, बालबालिकातथापिछडिएकोवर्ग, क्षेत्ररसमुदायलाईप्रत्यक्षलाभपुगेगरी बनेनबनेको	०-१	१	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबा लका तथा पछ डएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुगेगरीबनेको	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबा लका तथा पछ डएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई स मत रुपमा प्रत्यक्ष लाभर केही अप्रत्यक्ष लाभ पुगेगरीबनेको	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबा लका तथा पछ डएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुगेगरीनबनेको	स्थानीय तहकायोजना दस्तावेज

१६				१.२.८	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता स मतिहरूमा ल क्षत समुहका प्रतिनि ध सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूकोसहभा गता भए । नभएको र मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिए नदिएको	०-१	१	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता स मतिहरूमा ल क्षत समुहका प्रतिनि ध सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूकोसहभा गता भएको ,मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिएको	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता स मतिहरूमा ल क्षत समुहका प्रतिनि ध सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूकोसहभा गता गर्ने र मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी दिने नीति लएको	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता स मतिहरूमा ल क्षत समुहका प्रतिनि ध सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूकोसहभा गता नभएको, मुख्य कार्यकारी पदमध्ये कुनै एकमा जिम्मेवारी पनि नदिएको	स्थानीय सरकारकाउपभोक्ता स मति व्यवस्थापन सम्बन्धी कानूनका प्रावधानहरू र केही योजनाको नमूना अवलोकन
१७		बजेट तर्जुमा तथाकार्या न्वयन	४	१.३.१	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबा लका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग र द लत लगायतका सबै जातजाति र वपन्न वर्गकासमूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (वश्लेषण) गर्ने गरिए नगरिएको	०-१	०.५	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबा लका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग र द लत लगायतका सबै जातजाति र वपन्न वर्गकासमूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (वश्लेषण) गर्ने गरिएको	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबा लका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग र द लत लगायतका सबै जातजाति र वपन्न वर्गकासमूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (वश्लेषण) गर्ने गरिएको	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नु भन्दा अघि समुदायका महिला, बालबा लका अपाङ्ग जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग र द लत लगायतका सबै जातजाति र वपन्न वर्गकासमूहहरूसँग बसेर समस्या केलाउने (वश्लेषण) गर्ने नगरिएको	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा अघि समुदायका सरोकारवालाहरू सँगको छलफल र परामर्श तथा वपन्नतास्तरीकर ण सम्बन्धी आव धक दस्तावेज

१८				१.३.२	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमनमरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए नगरिएको	०-१	१	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षणनियमनमरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरिएको	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षणगर्न कहिले काहीँ बजेटको व्यवस्था हुने गरेको	स्थानीय सरकारकाक्षमता विकास योजनामा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षणगर्न कहिले काहीँ बजेटको व्यवस्था हुने गरेको	स्थानीय सरकारको बजेट वनियोजन र लैससास परीक्षण दस्तावेजहरु
१९				१.३.३	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी वषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेट तथा कार्यक्रम बाँड्न योजनामा समावेश गरिए । नगरिएको	०-१	१	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी वषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि पर्याप्त बजेट तथा कार्यक्रम बाँड्न योजनामा समावेश गरेको	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी वषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बाँड्न योजनामा समावेशभएपनि पर्याप्त नभएको	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी वषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेटव्यवस्था हुने नगरेको	स्थानीय सरकारको बजेट वनियोजन र लैससास परीक्षण दस्तावेजहरु
२०				१.३.४	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरुको लागि निश्चितप्रतिशत बजेट वनियोजन गरी उनीहरुको हितका कार्यक्रममा समयैमाखर्च गरिए नगरिएकोबजेट तथाकार्यक्रमबीच भिडान)	०-१	०.५	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरुको लागि निश्चितप्रतिशत बजेट वनियोजन गरी उनीहरुको हितका कार्यक्रममा समयैमाखर्च गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरुको लागि कहिले काहीँ बजेट वनियोजन गरी उनीहरुको हितका कार्यक्रममाखर्च गर्ने गरिएको।	स्थानीय सरकारकोबजेट तथा कार्यक्रममा लक्षित समूहहरुको लागि बजेट वनियोजन तथा उनीहरुको हितका कार्यक्रममा खर्च गर्ने नगरिएको।	बजेटतथाकार्यक्रमबीच भिडाननतिजानिकाले , बजेटतथाकार्यक्रमदस्तावेज।

२१	संस्था गत व्यव स्था २०	कर्मचारी पदा धका री प्रतिनि ध त्व	४	२.१.१	स्थानीयसरकारकोनिर्णायकतहमा (कर्मचारी पदाधिकारी) महिलाहरूकोसमानरूपमा (५०।५०प्रतिशत)प्रतिनिधित्वरहेकोछ छैन	०-१	१	स्थानीय सरकारकोनिर्णायक तहमा (कर्मचारी पदा धकारी) महिलाहरूको समानरूपमा (५०।५० प्रतिशत)प्रतिनि धत्व रहेकोअवस्था ।	स्थानीय सरकारकोनिर्णायक तहमा (कर्मचारी पदा धकारी) महिलाहरूको समानरूपमा (५०।५० प्रतिशत)प्रतिनि धत्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनि धत्व रहेकोअवस्था	स्थानीय सरकारकोनिर्णायक तहमा (कर्मचारी पदा धकारी) महिलाहरूको समानरूपमा (५०।५० प्रतिशत)प्रतिनि धत्व नभए पनि कम्तिमा ३३ प्रतिशत पनि प्रतिनि धत्व नरहेकोअवस्था	स्थानीय सरकारकोनिर्णायक तहमा रहेका (कर्मचारी पदा धकारी) को नामावली ।
२२				२.१.२	स्थानीय सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लङ्ग र समुदायका बीचसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनि धत्व हुनसक्नेरणनीति लइएको छ छैन	०-१	१	स्थानीय सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लङ्ग र समुदायका बीचसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनि धत्व हुनसक्नेरणनीति लइएको अवस्था ।	स्थानीय सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लङ्ग र समुदायमध्येबाट केही समावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको स मत समावेशी प्रतिनि धत्व हुनसक्ने रणनीति लइएको अवस्था ।	स्थानीय सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको निर्णय गर्दा सबै जातजाति, वर्ग, लङ्ग र समुदायका बीचसमावेशीकरण हुने गरी कर्मचारीहरूको समावेशी समानुपातिक प्रतिनि धत्व हुनसक्नेरणनीति लइएको छैन ।	स्थानीयसरकारकाक र्मचारीहरूकोपदपू र्तिकोसम्बन्धीनीति, अभ्यास, कानुन रदस्तावेज।

२३				२.१.३	स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिध समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत दिने गरेको नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिध समेत समावेश गरेको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।	स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिध समेत समावेश गरेको कार्यटोली मार्फत दिने गरेको ।	स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धित समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्नेको कर्मचारी वा जनप्रतिनिध समेत समावेश गरेर सेवा दिने नगरेको ।	स्थानीय सरकारले महिला तथा विशेष समुदायलाई विशेष सेवा प्रदान गर्ने रणनीति तथा कार्यनीति र सेवा प्रवाह दस्तावेज ।
२४				२.१.४	जनप्रतिनिधहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अ भबृद्धको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक वभेदको नीति लएको न लएको	०-१	१	जनप्रतिनिधहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अ भबृद्धको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक वभेदको नीति लएको ।	जनप्रतिनिधहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अ भबृद्धको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर हुनेगरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई समेत सेवा प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक वभेदको नीति लएको ।	जनप्रतिनिधहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अ भबृद्धको अवसर प्रदान गर्दा सबैलाई समान अवसर पाइने गरी र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रभाग प्राप्त हुनेगरी सकारात्मक वभेदको नीति नरहेको ।	जनप्रतिनिधहरू तथा कर्मचारीहरूलाई कुनै क्षमता अ भबृद्धको अवसर प्रदान गर्ने सकारात्मक वभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज ।

२५		कार्यप्रणालीसमावेशी	४	२.२.१	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति छ छैन	०-१	०.५	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति भएपनि कार्यान्वयनमा नरहेको ।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति नरहेको ।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति दस्तावेज ।
२६				२.२.२	स्थानीयसरकारमालैङ्गिकविकासहेर्नेइकाईकोव्यवस्थाछछैनलैङ्गिकविकासडेस्कवालैङ्गिकसमानतातथासामाजिकसमावेशीकरणकार्यान्वयनसमितिवायस्तैकुनैसंरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्तर्जिम्मेवारीकिटानसहितगरिएनगरिएको)	०-१	०	स्थानीयसरकारमालैङ्गिकविकासहेर्नेइकाईकोव्यवस्थाहेकोलैङ्गिकविकासडेस्कवालैङ्गिकसमानतातथासामाजिकसमावेशीकरणकार्यान्वयनसमितिवायस्तैकुनैसंरचनाकोव्यवस्थाकार्यशर्तर्जिम्मेवारीकिटानसहितरहेको)	स्थानीयसरकारमालैङ्गिकविकासहेर्नेइकाईकोव्यवस्थाहेकोलैङ्गिकविकासडेस्कवालैङ्गिकसमानतातथासामाजिकसमावेशीकरणकार्यान्वयनसमितिवायस्तैकुनैसंरचनाकोव्यवस्थाकार्यशर्तर्जिम्मेवारीकिटानसहितरहेको)	स्थानीयसरकारमालैङ्गिकविकासहेर्नेइकाईकोव्यवस्थाहेकोलैङ्गिकविकासडेस्कवालैङ्गिकसमानतातथासामाजिकसमावेशीकरणकार्यान्वयनसमितिवायस्तैकुनैसंरचनाकोव्यवस्थानगरिएको।	स्थानीय सरकारको संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी कटान दस्तावेज
२७				२.२.३	स्थानीयसरकारबाटकार्यालयमाहुन सक्नेकुनैपनिप्रकारकोदुर्व्यवहार, भेदभावमहिलाहिंसा नियन्त्रणकोलागिआचारसंहिताबनाएरलागुगरिएको छछैन	०-१	०	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिलाहिंसा नियन्त्रणको लागिआचार संहिता बनाएर लागु गरिएको ।	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयसरकारबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता केही पनि नरहेको ।	स्थानीयसरकारबाटकार्यालयमाहुनसक्नेसबैप्रकारकोदुर्व्यवहार, भेदभावमहिलाहिंसानियन्त्रणसम्बन्धीआचारसंहितादस्तावेजनिर्णयपुस्तिका।

२८				२२.२	योजना तर्जुमास मतिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन स मतिमा महिला, बालबा लका तथा अन्य सबै ल क्षत समुदायको स क्रय सहभा गता भए नभएको र यस स मतिले वडा तहमा योजाना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे नगरेको	०-१	१	योजना तर्जुमास मतिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन स मतिमा महिला, बालबा लका तथा अन्य सबै ल क्षत समुदायको स क्रय सहभा गता रहेको र यस स मतिले वडा तहमा योजाना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत गरेको	योजना तर्जुमास मतिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन स मतिमा महिला, बालबा लका तथा अन्य सबै ल क्षत समुदायको स क्रय सहभा गता रहेतापनि यस स मतिले वडा तहमा योजाना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको	योजना तर्जुमास मतिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन स मतिमा महिला, बालबा लका तथा अन्य सबै ल क्षत समुदायको स क्रय सहभा गता नरहेको र यस स मतिले वडा तहमा योजाना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको	योजना तर्जुमास मतिलाई र लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन स मतिले सुझाव दिएको दस्तावेज बैठकको , उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका र वडास्तरमा गरेको अनुगमन प्रतिवेदन ।
२९		स मति, उपस म ति रकार्यदल मा प्रतिनि ध त्व	४	२२.१	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनि धत्वहुने व्यवस्था रहे नरहेको	०-१	१	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक समावेशी र समानुपातिक प्रतिनि धत्वहुने व्यवस्था रहेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक समावेशी र समानुपातिक प्रतिनि धत्वहुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा केहीकोमात्र प्रतिनि धत्व हुने गरेको।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी र समानुपातिक प्रतिनि धत्वहुने व्यवस्था नरहेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी प्रतिनि धत्व भएको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका ।

३०				२३.२	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनि धहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भाग लन पाए नपाएको	०-१	१	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनि धहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भाग लन पाएको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनि धहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भाग लन नपाएको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूको छलफल सहभा गताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिकाको प्रति ।
३१				२३.३	स्थानीय तहमा सञ्चा लत कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी वश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरे नगरेको	०-१	०	स्थानीय तहमा सञ्चा लत कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी वश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको ।	स्थानीय तहमा सञ्चा लत कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी वश्लेषण र सुझाव केहीपनि दिने नगरेको ।	स्थानीय तहमा सञ्चा लत कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरु ।

३२				२.३.४	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गरे नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको प्रायः कार्यान्वयन हुने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन कहिले काहीँमात्र हुने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने नगरेको ।	स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने स मति, उपस मति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरू र कार्यान्वयन समीक्षा
३३		वक्त व्यवस्था पनप्रणा लीमा समावेश ता	४	२.३.१	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागू बाषक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरिएको नगरिएको	०-१	०.५	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागू बाषक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना भएको ।	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागू बाषक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गर्ने निर्णय भएको तर कार्यान्वयननभएको ।	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागू छुट्टै कोष स्थापना नभएको ।	स्थानीय तहमा महिला विकास, लैङ्गिक हिंसा बिरुद्ध, महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता विषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि लागू छुट्टै कोष स्थापना सम्बन्धी दस्तावेज ।

३४				२.३२	के आदिवासीजनजाति, द लत अन्य ल क्षत समुहका महिलाहरूको वकास र सशक्तिकरणको ला ग वजेटको व्यवस्था भएकोछ उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएकोछ	०-१	१	आदिवासीजनजाति, द लत अन्य ल क्षत समुहका महिलाहरूको वकास र सशक्तिकरणको ला ग वजेटको व्यवस्था भएकोतथाउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको।	आदिवासीजनजाति, द लत अन्य ल क्षत समुहका महिलाहरूको वकास र सशक्तिकरणको ला ग वजेटको व्यवस्था भएकोतरउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा भने नभएको।	आदिवासीजनजाति, द लत अन्य ल क्षत समुहका महिलाहरूको वकासर सशक्तिकरणको ला ग वजेटको व्यवस्था तथाउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नभएको।	आदिवासीजनजाति, द लत अन्य ल क्षत समुहका महिलाहरूको वकास र सशक्तिकरणको ला ग वजेट तथा कार्यक्रम दस्तावेजहरू ।
३५				२.३३	के स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको वकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरू ला ग वजेटको व्यवस्थाभएको छ सो अनुसार कार्यक्रम पहिचानगरिएकोछ	०-१	०	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको वकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरू ला ग वजेटको व्यवस्थाभएको तथासो अनुसार कार्यक्रम पहिचानगरिएको।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको वकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरू ला ग वजेटको व्यवस्थाभएको तरसो अनुसार कार्यक्रम पहिचाननगरिएको।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक डेस्कको वकासको र आवश्यक मानवीय श्रोतहरू ला ग वजेट तथा कार्यक्रम प्रवन्ध नै नभएको ।	महिला, पुरुष, बालबालिका, सबैजातजातिकालिङ्ग, उमेर, आदि स्थिति, आर्थिक र जात) खण्डिकृततथाङ्कस हितकोगाऊं।नगरप्रो फाईल।
३६				२.३४	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचनाप्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे । नगरेको र कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने वा नदिने गरेको ।	०-१	०.५	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गर्ने गरेको र कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने गरेको ।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे पनि कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना दिने नगरेको ।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगरेको र कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्वन्धी सूचना पनि नदिने गरेको ।	स्थानीयसरकारले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन बजे वनियोजन गरेको दस्तावेज र सूचना प्रणाली र यसबाट प्रवाहित सूचनाहरू ।

३७		तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५.१	के स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत खण्डिकृत सूचना तथ्याँक संकलन तथा अध्याव धकगर्ने गरेको छ लङ्गर ,जात ,उमेर , आ र्थक स्थिति आदि)गाउँनगर प्रोफाइल)	०-१	१	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका लङ्ग , र आ र्थक स्थिति ,जात ,उमेर आदि) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्याङ्क संकलनगर्ने गरेको र खण्डीकृत तथ्याङ्कको समय समयमा अध्याव धकगर्ने गरेको छ ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका लङ्ग , र आ र्थक ,जात ,उमेर स्थिति आदि) समावेश भएको आधारभूत खण्डिकृत सूचना।तथ्याँक संकलनगरेको तर खण्डीकृत तथ्याङ्कको अध्याव धकनगरेको ।	स्थानीयसरकारलेआफ्नोक्षेत्र कासमुदाय स्तरकालिङ्ग उमेर , आदि स्थिति , आर्थिक र जात समावेशभएकोआधारभूतख ण्डिकृतसूचना।तथ्याँकसंक लनपनिनगरेको	महिला, पुरुष, बालबालिका, सबैजातजातिकालि ङ्ग , उमेर , आदि स्थिति , आर्थिक र जात) खण्डिकृततथ्याङ्कस हितकोगाउँ।नगरप्रो फाइल।
३८				२.५.२	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गर । नगरेको (गाउँ नगरप्रोफाइल)	०-१	१	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	स्थानीय सरकारलेआफ्नो क्षेत्रका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान नै नभएकोले छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने नगरेको	स्थानीय स्तरका समुदायस्तरका आधारभूत सूचना तथ्याँक र नक्साङ्कन सहितको गाउँ नगरप्रोफाइल ।
३९				२.५.३	के स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्व चत्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय वकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको छ	०-१	०.५	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्व चत्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय वकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्व चत्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय वकास योजना तर्जुमा गर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयसरकारले आफ्नो पार्श्व चत्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय वकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको ।	स्थानीयपार्श्व चत्र र खण्डीकृत तथ्यांक तथा सूचनाको ववरण र स्थानीय वकास योजना तर्जुमा दस्तावेज ।

४०				२.५.३	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अ भलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्याव धक गर्ने गरे । नगरेको	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अ भलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्याव धक गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अ भलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्याँक अध्याव धक नगरेको ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा पाउनेहरू र पञ्जिकरणको अ भलेख व्यवस्थापन तथातथ्याँक अध्याव धक गर्ने नगरेको ।	स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरणको अ भलेख ।
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे नगरेको र छुट्टै शर्षकमा बजेट वनियोजन भए नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्य व ध स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए । नआएको ?	०-१	१	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टै शर्षकमा बजेट वनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्य व ध स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टै शर्षकमा बजेट वनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्य व ध स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टै शर्षकमा बजेट वनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्य व ध समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टै शर्षकमा बजेट वनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्य व ध समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।

४२				३.१.२	स्थानीय सरकारकापदा धकारी कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी ता लम लएका छन् वाछैनन् र ता लम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागीता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको थियो वा थिएन	०-१	१	स्थानीय सरकारकापदा धकारी कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी ता लम लएको र ता लम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागीता र उपस्थिति सुनिश्चितता गरिएको ।	स्थानीय सरकारकापदा धकारी कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी ता लम लए पनि ता लम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागीता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको ।	स्थानीय सरकारकासबै पदा धकारी कर्मचारीहरूले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धी ता लम न लएका र ता लम कार्यकममा लक्षित समूह तथा अन्य सबै महिला र पुरुषको समानसहभागीता र उपस्थिति सुनिश्चितता नगरिएको ।	स्थानीय तहकापदा धकारी तथा कर्मचारीहरू र समावेशी सदस्यहरूलाई ता लम प्रदान गर्दा कुल संख्याका आधारमा महिला तथापुरुषको सहभागी संख्याको अनुपात वशलेषण प्रतिवेदन।
४३				३.१.३	ता लमका वषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकतासमेटिएको र ता लमको गुणस्तर, सेवा सुवधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लने गरिएको छ छैन	०-१	०.५	ता लमका वषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग तथा महिलाका आवश्यकतासमेटिएको र ता लमको गुणस्तर, सेवा सुवधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लने गरिएको ।	ता लमका वषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग र महिलाका आवश्यकतासमेटिए पनि ता लमको गुणस्तर, सेवा सुवधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लने नगरिएको ।	ता लमका वषयवस्तुको प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग हुने नगरेको , महिलाका आवश्यकतापनि नसमेटिएको र ता लमको गुणस्तर, सेवा सुवधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण समेत लने नगरिएको ।	ता लममा समेटिएको वषयवस्तु भाषाको लेखन र प्रयोगको स्तर, आवश्यकतामा आधारितभएको ता लमको गुणस्तर, सेवा सुवधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण प्रतिवेदन ।

४४				३.१.३	महिला तथा लक्षित समुहका पदा धकारीहरूको क्षमता अ भवृद्धका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूप्राप्ति धकता लम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको लागि लम, भ्रमण) छन छैनन् सो अनुसारको वजेट वनियोजन गरिएको छ छैन	०-१	१	महिला तथा लक्षित समुहका पदा धकारीहरूको क्षमता अ भवृद्धका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूरहेका र सो अनुसारको वजेट वनियोजन हुने गरेको ।	महिला तथा लक्षित समुहका पदा धकारीहरूको क्षमता अ भवृद्धका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरूभएपनि सो अनुसारको वजेट वनियोजन हुने नगरेको ।	महिला तथा लक्षित समुहका पदा धकारीहरूको क्षमता अ भवृद्धका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू सो अनुसार वजेट वनियोजन हुने नगरेको ।	महिला तथा लक्षित समुहका पदा धकारीको क्षमता विकाससम्बन्धी प्राप्ति धकता लम, नेतृत्व विकासको लागि लम, भ्रमण आदिको प्रतिवेदन र परिमाण खुल्ने बजेट खर्च ववरण ।
४५				३.१.५	के स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत छन् वषयगत तालिमप्राप्त जनशक्ति संख्या)	०-१	१	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट मानवीय श्रोत रहेको ।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिन तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने केही मानवीय श्रोत रहेको ।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम दिने तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने मानवीय श्रोत नरहेको ।	स्थानीयसरकारमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी सम्बन्धी तालिम तथाकार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न सक्ने वषयगत तालिमप्राप्त जनशक्ति संख्या ववरण ।
४६				३.१.६	के स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाईको व्यवस्था छ	०-१	१	स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाईको व्यवस्था रहेको ।	स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाईको व्यवस्था भएपनि जनशक्ति नखटाइएको ।	स्थानीयसरकारमा मानव संसाधन विकास केन्द्र वा शाखा वा इकाई र सो सम्बन्धी जनशक्ति नहेको ।	स्थानीयसरकारको संगठन संरचना र कार्यरत जनशक्तिको शाखागत ववरण ।

४७				३.१.७	महिला रवन्चितिकरणमा परेको समुदाय ल क्षत लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे नरहेको र कार्यान्वयन भए नभएको (संचालन तथा लक्ष्य कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	महिला रवन्चितिकरणमा परेको समुदाय ल क्षत लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन हुने गरेको ।	महिला रवन्चितिकरणमा परेको समुदाय ल क्षत लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षाका हुने गरेपनि सबैले अवसर नपाएको ।	महिला रवन्चितिकरणमा परेको समुदाय ल क्षत लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षाका हुने नगरेको र कार्यक्रम समेत नरहेको ।	स्थानीय तहको बा र्षक कार्यक्रम र महिला तथावन्चितिकरणमा परेको समुदाय ल क्षत लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी सम्बन्धी कार्यक्रमहरूको उपस्थिति ववरण ।
४८				३.१.८	महिला विकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्यवटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदा धकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी छ सोको ला ग अ भमुखीकरणगरिएको छ कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०.५	महिला विकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्यवटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदा धकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिन अ भमुखीकरणगरिएको ।	महिला विकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्यवटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदा धकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिने कार्यक्रम रहेपनि सञ्चालन नभएको ।	महिला विकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्यवटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदा धकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी नभएको र यस्तो जानकारी दिने कुनै कार्यक्रम नरहेको ।	महिला विकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्यवटा प्रतिवदताहरूका बारेमा स्थानीयसरकारका पदा धकारीहरू वा कर्मचारीहरूलाई जानकारी दिने अ भमुखीकरणकार्यक मको संख्या र उपस्थिति ववरण ।

४९		अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार बिरुद्ध जनचेतना	४	३.२.१	महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट वनियोजन गरीकार्यक्रम समयैमा सम्पन्न गरेको छ कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	१	महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र सो अनुसारको बजेट वनियोजन गरीकार्यक्रम समयैमा सम्पन्न हुने गरेको ।	महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू रहेपनि सो अनुसारको बजेट वनियोजन तथा कार्यक्रम सञ्चालन नभएको ।	महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू नरहेको र यसकाला ग बजेट समेत वनियोजन हुने नगरेको ।	महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू र बजेट ववरण तथा सञ्चालन कार्यक्रम संख्या , मति र उपस्थिति ववरण ।
५०				३.२.२	लैङ्गिक हिंसाबाट गाउँ नगरपालिका घोषणा गरेको छ घोषणा गरेको मति) र महिला हिंसा वरुद्ध सून्य सहिष्णुता अपनाएको छ घटेका घटना संख्या र लडएका निर्णय)	०-१	०	लैङ्गिक हिंसाबाट गाउँ नगरपालिका घोषणा भएको र महिला हिंसा वरुद्ध सून्य सहिष्णुता अपनाइएको ।	लैङ्गिक हिंसाबाट गाउँ नगरपालिका घोषणा भएपनि महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य रुपमा नघटेको ।	लैङ्गिक हिंसाबाट गाउँ नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटना उल्लेख्य संख्यामा रहेको ।	लैङ्गिक हिंसाबाट गाउँ नगरपालिका घोषणा गरेको मति तथा लडएका निर्णय ववरण र स्थानीय न्यायिक समिति वा प्रहरीमा महिला हिंसासम्बन्धी उजुरीदर्ता ववरण ।
५१				३.२.३	स्थानीय सरकारले महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने गरेको छ कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका)	०-१	१	स्थानीय सरकारले महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने गरिएको ।	महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू स्थानीय सरकारहरूले संचालन गर्ने गरे पनि प्रभावकारी नभएको ।	स्थानीय सरकारले महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नगरेको ।	स्थानीय सरकारले सञ्चालन गरेका महिला वरुद्धसवै खाले हिंसा निर्मूल गर्ने कार्यक्रमको उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका

५२				३.२.३०	के स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका व भन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल ववाह, बहु ववाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालनगर्ने गरेको छ कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०.५	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेको व भन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल ववाह, बहु ववाह, दाइजो, आदि जस्ता सामाजिक कुरीति हटाउन कार्यक्रमहरू संचालनगर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका व भन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल ववाह, बहु ववाह, दाइजो, आदि मध्ये केहीमात्र सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालनगर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका व भन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल ववाह, बहु ववाह, दाइजो, आदि सामाजिक कुरीति हटाउने कार्यक्रम संचालनहालसम्म नगरेको ।	स्थानीयसरकारले समाजमा रहेका व भन्न कुसंस्कार जस्तै जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल ववाह, बहु ववाह, दाइजो, आदि सामाजिक कुरीति हटाउन सञ्चालन गरेका कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति ।
----	--	--	--	--------	---	-----	-----	---	---	--	--

५३		कानूनी साक्षरता	४	३.३.१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वा चत भएका समेत जनप्रतिनि धहरू र पा लकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको सं वधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वत व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पा लकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रच लत महत्वपूर्ण कानूनहरूको बारेमा अ भमुखीकरण गर्ने गरे । नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वा चत भएका समेत जनप्रतिनि धहरू र पा लकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको सं वधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वत व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पा लकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रच लत महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अ भमुखीकरण गर्ने गरिएको	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वा चत भएका समेत केही जनप्रतिनि धहरू तथा पा लकामा कार्यरत कर्मचारीहरूमध्ये केही स मतलाई मात्र नेपालको सं वधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वत व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पा लकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रच लत महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अ भमुखीकरण गरिएको ।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वा चत भएका समेत केही जनप्रतिनि धहरू तथा पा लकामा कार्यरत कर्मचारीहरूमध्ये कसैलाई पनि नेपालको सं वधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वत व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, पा लकाले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रच लत महत्वपूर्ण कानूनको बारेमा अ भमुखीकरण नगरिएको ।	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वा चत भएका समेत जनप्रतिनि धहरू र पा लकामा कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको सं वधान र अन्य प्रच लत कानूनको बिषयमा गरिएको अ भमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति ववरण ।
----	--	-----------------	---	-------	--	-----	---	---	--	---	---

५४				३.३.२	स्थानीय तहका कार्यपा लका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पा लकाका प्रमुख प्रशासकीय अ धकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्र क्रया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा समय समयमा अ भमुखीकरण गर्ने गरे नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहका कार्यपा लका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पा लकाका प्रमुख, प्रशासकीय अ धकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्र क्रया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा समय समयमा अ भमुखीकरण गर्ने गरेको	स्थानीय तहका कार्यपा लका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पा लकाका प्रमुख प्रशासकीय अ धकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूमध्ये केहीलाईमात्र कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्र क्रया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा अ भमुखीकरण गरिएको ।	स्थानीय तहका कार्यपा लका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पा लकाका प्रमुख प्रशासकीय अ धकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्र क्रया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तुका सम्वन्धमा कुनैपनि अ भमुखीकरण नभएको ।	स्थानीय तहका कार्यपा लका सदस्यहरू, सभाका सदस्यहरू र पा लकाका प्रमुख प्रशासकीय अ धकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखहरूलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्र क्रया र समाधान गर्नु पर्ने मूल समस्या तथा सवाल लगायत मुख्य बिषयवस्तु समेटी गरिएको अ भमुखीकरण कार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति ववरण ।
----	--	--	--	-------	--	-----	---	--	---	---	---

५५				३.३.३	महिलाहरूकोला ग कानूनी शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन भएका छन जस्तै: कानूनी हकअ धकार, एकल महिला, र चे लबेटी बेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धका कार्यक्रम आदिबारेअनु शक्षण)	०-१	१	महिलाहरूकोला ग कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअ धकार, एकल महिला, र चे लबेटी बेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धका कार्यक्रम आदिबारेनिय मतरूपमाअनु शक्षण हुने गरेको ।	महिलाहरूकोला ग कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअ धकार, एकल महिला, र चे लबेटी बेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धका केही बिषयमा अ भमु खकरण हुने गरेको ।	महिलाहरूकोला ग कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअ धकार, एकल महिला, र चे लबेटी बेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धका कार्यक्रम आदिबारेअनु शक्षण नभएको ।	महिलाहरूकोला ग कानूनी शिक्षा सम्बन्धी -कानूनी हकअ धकार, एकल महिला, र चे लबेटी बेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धका कार्यक्रम आदिबारेअनु शक्षण कार्यक्रम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या
----	--	--	--	-------	---	-----	---	--	---	--	---

५६				३.३.३४	महिलाहरूको ला गसंचा लत कानूनी शक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट के उनीहरु लाभान्वितभएका छन् जस्तै: कानूनी हक अ धकार, एकल महिला, चे लबेटीबेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धकार्यक्रम आदिवारे अनु शक्षण र यसको असर)	०-१	१	महिलाहरूको ला गसंचा लत कानूनी शक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अ धकार, एकल महिला, चे लबेटीबेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धमहिलाहरू सशक्तिकरण भएको ।	महिलाहरूको ला गसंचा लत कानूनी शक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालनबाट कानूनी हक अ धकार, एकल महिला, चे लबेटीबेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धकाबिषयहरु मध्ये केहीमा महिलाहरूको सशक्तिकरण भएको ।	महिलाहरूको ला गसंचा लत कानूनी शक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू संचालन नभएको र यसले महिलाको कानूनी हक अ धकार, एकल महिला, चे लबेटीबेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम, छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धकार्यक्रमहरूमा महिलाहरु सशक्त नभएको ।	महिलाहरूको ला गसंचा लत कानूनी शक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरू जस्तै: कानूनी हक अ धकार, एकल महिला, चे लबेटीबेच वखन वरुद्ध कार्यक्रम छाउपडी प्रथा वरुद्ध कार्यक्रम, यौनहिंसा बिरुद्धकार्यक्रम आदिवारे अनु शक्षण कार्यक्रम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या
----	--	--	--	--------	---	-----	---	---	---	---	--

५७		वपद व्यवस्थापनमा समावे शता	४	३.४.१	स्थानीय सरकारले वपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्य व ध स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श गरे नगरेको र यस्तादस्तावेजमा समान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई ल क्षत गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान रहे नरहेको	०-१	०.५	स्थानीय सरकारले वपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्य व ध स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श हुने गरेको र यस्तादस्तावेजमा समान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई ल क्षत गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान समेत रहेको ।	स्थानीय सरकारले वपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्य व ध स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका स मत व्यक्तिसँगमात्र परामर्श लने गरेको र यस्तादस्तावेजमा समान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई ल क्षत गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान नरहेको ।	स्थानीय सरकारले वपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्य व ध स्वीकृतगर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसँग परामर्श लने नगरेको र यस्तादस्तावेजमा समान्तीकृत वर्ग र समुदायलाई ल क्षत गरीएको विशेष राहतको प्रावधान समेत नरहेको ।	स्थानीय सरकारले वपद व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति सहितको कार्य व धको प्रति र निर्माणको क्रममा गरिएको परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति र सहभा गता ववरण ।
५८				३.४.२	स्थानीयस्तरको वपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वतरण गर्ने गरे नगरेको	०-१	१	स्थानीयस्तरको वपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहमा महिला र वञ्चितिकरणमा परेको समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वतरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयस्तरको वपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहका महिला रकेही वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वतरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयस्तरको वपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लाभान्वित समूहका महिला र वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क नराखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वतरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयस्तरको वपद सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा लइएको लाभान्वित समूहका महिला र वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको तथ्याङ्क तथा राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वतरणको सूची ।

५९				३.३.३	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दालाभान्वित समूह मामहिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसमेतको सहभागितामा उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी गर्ने गरेनगरेको	०-१	०.५	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दालाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसमेतको सहभागितामा उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी सञ्चालन गर्ने गरेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दालाभान्वित समूहमा महिला तथा केही वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागितामा उनीहरूलाई प्राथमिकतामा राखी सञ्चालन गर्ने गरेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दालाभान्वित समूहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागितामा उनीहरूलाई विशेष प्राथमिकता नदिई सञ्चालन गर्ने गरेको ।	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्यगर्दालाभान्वित समूह र उनीहरूको दिएको प्राथमिकता तथा सहभागिता ववरण ।
६०				३.३.४	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसमेतको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरे नगरेको	०-१	१	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसमेतको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायमध्ये समेतको सहभागितामा निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको सहभागितामा वना नै निर्णय गर्ने गरेको ।	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायसमेतको सहभागितामा भएको उपस्थिति ववरण ।

६१	सेवा प्रवाह २०	पूर्वाधार विकास	४	१.१.१	स्थानीयतहकाभवन, भौतिकपूर्वाधारतथाअन्यसंरचनानि र्माणकोलागिड्रइड, डिजायन, लगतअनुमानतयारगर्दासंरचनानिर्मा णभएपछिमहिला, बालबालिका, अपाङ्गताभएकाव्यक्तिलेनिर्बाधप्रयो गगर्नसकिनेगरीलैङ्गिक, बालरअपाङ्गमैत्री र संबेदनशीलसंरचनाकोप्रावधानसहि तहुनेगरेनगरेको	०-१	०.५	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको ला ग ड्रइड, डजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा महिला, बालबा लका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न स कने गरीलैङ् गक, बालरअपाङ्ग मैत्रीतथासंबेदनशील संरचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत हुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको ला ग ड्रइड, डजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न स कने गरीभएपनि लैङ् गक र बालमैत्रीतथासंबेदनशील संरचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत नहुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको ला ग ड्रइड, डजायन, लगत अनुमानतयार गर्दा महिला बालबा लका र , अपाङ्गता भएका व्यक्तिलेनिर्बाध प्रयोग गर्न स कने गरीलैङ् गकबालमैत्रीतथासं बेदनशील संरचना निर्माण हुनेगरी स्वीकृत नहुने गरेको	स्थानीयतहकाभवन, भौतिकपूर्वाधारतथा अन्यसंरचनानिर्माण कोलागिस्वीकृतड्रइ ड, डिजायन, लगतअनुमानतथासंर चनानिर्माणभएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गताभएकाव्य क्तिलेनिर्बाधप्रयोगग र्नसकिनेगरीलैङ्गिक, बालअपाङ्गमैत्री / संबेदनशीलसंरचना कोड्रइड,।प्रमाणभए कोडिजायन
----	----------------------	--------------------	---	-------	--	-----	-----	---	--	---	---

६२				२१२	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरु निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरिएको छ छैन	०-१	१	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरु निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरुमध्ये केहीको मात्रनिर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने गरेको ।	स्थानीय तहकाभवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिकपूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरु निर्माण गर्दा महिला, अपाङ्गता भएकाव्यक्ति तथा बालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण हुने नगरेको ।	स्थानीयतहकाभवन, भौतिकपुर्वाधारतथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्यरअन्यसामाजिकपूर्वाधारसम्वन्धी भवनरअन्यसंरचनाहरूकाड्रइड , निर्मितरडिजायन , कार्यसम्पन्नसंरचना कोप्रतिवेदनहरु
----	--	--	--	-----	--	-----	---	--	---	---	---

६३				४१.३	स्थानीय तहले १५०० वर्ग फटभन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिने गरिएको छ । छैन	०-१	०.५	स्थानीय तहले १५०० वर्ग फटभन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिने गरेको ।	स्थानीय तहले १५०० वर्ग फटभन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्नुपर्ने नीति बनाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहले १५०० वर्ग फटभन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिनेकुनै नीति नै नभएको र हालसम्म यस बिषयमा नसो चएको ।	स्थानीय तहले १५०० वर्ग फटभन्दा बढी प्लान्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथासंरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति तथाबालमैत्रीयुक्त दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना तयार गर्न निर्देशनदिने नीति र स्वीकृत नक्साको प्रति ।
----	--	--	--	------	---	-----	-----	---	--	--	--

६४				२०१७	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन वदयुत, व भन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहे । नरहेको	०-१	१	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जल वदयुत, व भन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू रहेका ।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जन वदयुत, व भन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्ने सोच बनाएको तर सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू नरहेको ।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जल वदयुत, व भन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न नीति तथा सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू समेत नरहेको ।	स्थानीय तहले महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई लक्षित गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जल वदयुत, व भन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो आदि) को प्रयोग गर्न सकारात्मक वातावरण र प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू ।
६५		प्रजनन् स्वास्थ्य	४	२०२१	गर्भवतीमहिलालाई जो खमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी बा र्षक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भए नभएको	०-१	१	गर्भवतीमहिलालाई जो खमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगा गरी बा र्षक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश गरी सो नीति कार्यान्वयन गरिएको ।	गर्भवतीमहिलालाई जो खमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने गरी बा र्षक नीति र कार्यक्रममा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी नीति र कार्यक्रम समावेश भएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	गर्भवतीमहिलालाई जो खमयुक्त, खतरायुक्त काममा गलगाउने नीति तथा यसको कार्यान्वयन केहीपनि नभएको ।	गर्भवतीमहिलालाई जो खमयुक्त, खतरायुक्त काममा नलगाउने नीति र यसको अनुगमन प्रतिवेदन ।

६६				४.२.२	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका नि मत्त अलग्गै कक्षर समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको छ । छैन	०-१	○	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमाबच्चालाई स्तनपानका नि मत्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था र सो को व्यवस्थापन गरिएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका नि मत्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहको कार्यालय , अस्पताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका नि मत्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था सम्वन्धी नीति तथा यसको व्यवस्थापन केहीपनि नभएको ।	स्थानीय तहको कार्यालयअस्पताल , वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिकस्थलहरुमा बच्चालाईस्तनपानका नि मत्त अलग्गै कक्ष र समयको व्यवस्था गर्ने नीति र यसको अनुगमन प्रतिवेदन ।
६७				४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शशु कल्याण, वस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरुको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी वशेष कार्यक्रमहरुसंचालन गरिएका छन्	०-१	१	परिवार नियोजन, मातृ शशु कल्याण, वस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरुको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी वशेष कार्यक्रमहरुसंचालन गरिएका ।	परिवार नियोजन, मातृ शशु कल्याण, वस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरुको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी केही वशेष कार्यक्रमहरु मात्र संचालन भएका ।	परिवार नियोजन, मातृ शशु कल्याण, वस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शक्षा र जनस्वास्थ्य सम्बन्धीकार्यक्रम लगायत महिलाहरुको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी कुनैपनि वशेष कार्यक्रमहरुसंचा लत नभएका	सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, कशोरीहरुको ला ग प्रजनन र यौन शक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तनक्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने अवस्था सुधार गर्ने र स्वास्थ्य श वरहरु राख्ने जस्ता महिलाको स्वास्थ्य सुधार सम्वन्धी कार्यक्रम संख्या र पटक तथा सहभागी संख्या ।

६८				२७.२७.२७	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट भए । नभएको	०-१	०.५	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनमा रहेको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम भएपनि बजेट वनियोजन नभएको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने कार्यक्रम र बजेट नभएको ।	महिला, गरिब, निमुखा र बञ्चितिकरणमा परेका व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोगगर्ने चालु वर्षको कार्यक्रम र बजेट भएको प्रति र गतवर्षको समीक्षा प्रतिवेदन ।
६९		शिक्षा कार्यक्रम	४	२७.३.१	स्थानीयतहलेआफ्नोपालिकाभित्रका विद्यालयजानेउमेरकासबैबालबालि कालाईविद्यालयमाभर्नागराउनेप्रवन्ध मिलाएनमिलाएको	०-१	१	स्थानीय तहलेआफ्नो पा लका भत्रका वद्यालय जाने उमेरका सबै बालबा लकालाई वद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध मलाएको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो पा लका भत्रका वद्यालय जाने उमेरका सबै बालबा लकालाई वद्यालयमा भर्नागराउने नीति भएपनि पर्याप्त प्रयास नभएको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो पा लका भत्रका वद्यालय जाने उमेरका सबै बालबा लकालाई वद्यालयमा भर्नागराउने प्रवन्ध न मलाएको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो पा लका भत्रका वद्यालय जाने उमेरका सबै बालबा लकालाई वद्यालयमा भर्नागराउने निर्णय तथा यसको कार्यान्वयन प्रतिवेदन ।

७				४.३.२	स्थानीय तहलेआफ्नो पा लका भत्रका आ र्थक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बा लका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकासबै बालबा लकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शै क्षक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृ त्तकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वतरण हुने प्रवन्ध मलाए । न मलाएको	०-१	१	स्थानीय तहलेआफ्नो पा लका भत्रका आ र्थक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बा लका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकासबै बालबा लकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शै क्षक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृ त्तकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वतरण हुने प्रवन्ध मलाएको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो पा लका भत्रका आ र्थक अवस्था कमजोर भएका केही परिवारका बा लका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकाकेही बालबा लकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शै क्षक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृ त्तकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वतरण हुने प्रवन्ध मलाएको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो पा लका भत्रका आ र्थक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बा लका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकाकुनै बालबा लकालाई पनि दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शै क्षक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृ त्तकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वतरण हुने प्रवन्ध न मलाएको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो पा लका भत्रका आ र्थक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बा लका तथा वञ्चितिकरणमा परेका समूदायकासबै बालबा लकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक र शै क्षक सामाग्री तथा पोसाक उपलब्ध गराउन छात्रबृ त्तकोव्यवस्था गरी निशपक्ष वतरण हुने प्रवन्ध मलाउने कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन प्रतिवेदन ।
---	--	--	--	-------	---	-----	---	--	--	---	--

७५				३६.३	अशिक्षितमहिलाहरूकोलागिशिक्षा सम्बन्धीविशेषकार्यक्रमहरूसंचालित भएनभएकाजस्तै: अभिभावकशिक्षा, प्रौढतथाकिशोरीकक्षाहरू, साथीशिक्षा, कार्यमूलकप्रौढशिक्षा, बच्चादेखिबच्चाकक्षा, आदि) (कार्यक्रमसंख्यारपटकतथासहभागी संख्या)	०-१	०.५	अ श क्षत महिलाहरूको ला ग शक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अ भभावक शक्षा, प्रौढ तथा कशोरी कक्षाहरू, साथी शक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन भएका ।	अ श क्षत महिलाहरूको ला ग शक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अ भभावक शक्षा, प्रौढ तथा कशोरी कक्षाहरू, साथी शक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षा, आदि संचालन गर्ने नीति भएपनि बजेट वनियोजन नभएको ।	अ श क्षत महिलाहरूको ला ग शक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अ भभावक शक्षा, प्रौढ तथा कशोरी कक्षाहरू, साथी शक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षाआदि कुनैपनि संचालन नभएको ।	अ श क्षत महिलाहरूको ला ग शक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू अ भभावक शक्षा, प्रौढ तथा कशोरी कक्षाहरू, साथी शक्षा, कार्यमूलक प्रौढ शक्षा, बच्चादेखि बच्चा कक्षाआदि उपस्थिति र चनुगमन प्रतिवेदन ।
७६				३६.३	वद्यालयमा छात्र र छात्राको ला ग छुट्टा छुट्टै शौचालय, कशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे नगरेको	०-१	१	वद्यालयमा छात्र र छात्राको ला ग छुट्टा छुट्टै शौचालय, कशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरेको ।	केही वद्यालयमा छात्र र छात्राको ला ग छुट्टा छुट्टै शौचालय, कशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शक्षा तथा सहजीकरण सम्बन्धी स मत कार्यक्रम संचालन हुने गरेको ।	वद्यालयमा छात्र र छात्राको ला ग छुट्टा छुट्टै शौचालय, कशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शक्षा तथा सहजीकरण जस्ता कुनै कार्यक्रम संचालन हुने नगरेको ।	वद्यालयमा छात्र र छात्राको ला ग छुट्टा छुट्टै शौचालय, कशोरी छात्राको लागी प्याड र यौन शक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालनतथा अनुगमनका प्रतिवेदनहरू ।

७३		खानेपानी तथासरस फाइ	४	४.४.१	गाउँपा लका नगरपा लकामा सफा पउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका ला ग अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भए नभएको	०-१	०.५	गाउँपा लका नगरपा लकामा सफा पउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका ला ग अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भएको ।	गाउँपा लका नगरपा लकामा सफा पउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका ला ग एउटै शौचालयको व्यवस्थाभएको ।	गाउँपा लका नगरपा लकामा सफा पउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका ला ग अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध नभएको ।	गाउँपा लका नगरपा लकामा सफा पउने पानी, सफासँग हात धुने व्यवस्था, महिला र पुरुषका ला ग अलग्गै शौचालयको व्यवस्था, र स्यानीटाइजरको उपयोग गर्ने प्रवन्ध भए । नभएको अनुगमन गर्ने ।
७४				४.४.२	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभा गतामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पा लका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अ भयान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे नगरेको	०-१	१	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभा गतामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पा लका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अ भयान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभा गतामाकेही वडामा खुला दिसामुख्त पा लका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अ भयान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन भएको ।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभा गतामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पा लका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अ भयान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभा गतामा वडा वडामा खुला दिसामुख्त पा लका, घरघरमा शौचालय, डाँडा र गौँडामा पोखरी, टोल सफाइ अ भयान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बजेट र संचालन प्रतिवेदन ।

७५				३३३६	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा वसर्जन, घरघरमा भान्साको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभा गता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अ भबुद्ध कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे नगरेको	०-१	१	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा वसर्जन, घरघरमा भान्साको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभा गता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अ भबुद्ध कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा वसर्जन, घरघरमा भान्साको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभा गता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अ भबुद्ध कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने बजेट तथा कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा वसर्जन, घरघरमा भान्साको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभा गता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अ भबुद्ध कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा वसर्जन, घरघरमा भान्साको फोहोर र पानीबाट करेसा बाली तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरुषको समान सहभा गता हुनुपर्ने जस्ता चेतना अ भबुद्ध कार्यक्रमको स्वीकृत बजेट र सञ्चालन प्रतिवेदन ।
----	--	--	--	------	--	-----	---	---	--	--	---

७६				२४	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका ला ग स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभा गतामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जी वकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे नगरेको	०-१	०.५	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका ला ग स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभा गतामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जी वकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका ला ग स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभा गतामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जी वकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	महिलाहरू बढीमात्रामा संलग्न हुने कार्यमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका ला ग स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभा गतामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जी वकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन हुने नगरेको ।	स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभा गतामा आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जी वकरण र रिचार्जिङ कार्यक्रम सञ्चालन बजेट र प्रतिवेदन ।
७७	स्वरोजगा र तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्था पन	४	२५	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने र बा र्षक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको छ छैन	०-१	१	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको र बा र्षक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको ।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक केही कार्यक्रमहरू राख्ने गरिएको तर बा र्षक बजेटमा समावेश गरी कार्यान्वयननभएको।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्दा बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कुनै कार्यक्रम राख्ने नगरिएको ।	स्थानीय सरकारकोयोजना तर्जुमा गर्नु अगा ड बेरोजगार तथा गरीबीको नक्साङ्कनको समेत आधार लईमहिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमको वषयवस्तु बजेट तथा संख्या	

७८				७८.२	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदे शक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको ला ग कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरे नगरेको कार्यकम संख्या र उपस्थिति)	०-१	०.५	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदे शक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको ला ग कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदे शक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको ला ग कार्यक्रमहरू तय गरेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदे शक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको ला ग कार्यक्रमहरू तय नगरेको र कुनै त्यस्ता कार्यक्रम कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय सरकारलेस्वरोजगार तथा बैदे शक रोजगारीमा जाने महिला तथा बञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोक्षमता विकासको ला ग गरिएका कार्यक्रमहरूको संख्या र उपस्थिति,स्वीकृत तथा कार्यक्रम
७९				७८.३	ग्रामीण महिलाप्रा व धकहरू (पशु सेवा, कृ ष, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्रा व धक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गरे नगरेको मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र ता लमसम्बन्धी सुचकाँक)	०-१	०.५	ग्रामीण महिलाप्रा व धकहरू (पशु सेवा, कृ ष, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्रा व धक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने गरेको ।	ग्रामीण महिलाप्रा व धकहरू (पशु सेवा, कृ ष, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्रा व धक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	ग्रामीण महिलाप्रा व धकहरू (पशु सेवा, कृ ष, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्रा व धक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने नगरेको ।	ग्रामीण महिलाप्रा व धकहरू (पशु सेवा, कृ ष, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी प्रा व धक) रसामाजिक परिचालक तयार गर्ने निर्णय र मनोनयन, नियुक्ति वा गठन र ता लमसम्बन्धी ववरण ।

८०				३० ३१ ३२	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पा लकाको कार्यक्रम कार्यान्वयन भए नभएको?	०-१	०.५	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पा लकाको कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको ।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको कार्यक्रम भएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पा लकाको कार्यक्रम नभएको ।	गरिब तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापनमा पा लकाको कार्यक्रम र अनुगमन प्रतिवेदन ।
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	सुशासन	४	५.१.१	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपा लका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अ धकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको वा तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपा लका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरी सोही कानून बमोजिम सम्बन्धित अ धकारीबाट निर्णय गरी कामकाज गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपा लका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी गरेपनि सम्बन्धित अ धकारीबाट तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा तदर्थ निर्णय गरी कामकाज हुने गरेको ।	स्थानीय तहले स्थानीय सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र स्थानीय शासनका बिषयमा कार्यपा लका तथा सभाबाट नीति, कानून जारी र कानून बमोजिम सम्बन्धित अ धकारीबाट भएका निर्णय ।

८२				५.१.२	स्थानीय तहले व धको शासन, व्यापक जनसहभा गता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रा धकार जस्ता नीति कार्यान्वयनमा ल्याए नल्याएको ?	०-१	○	स्थानीय तहले व धको शासन, व्यापक जनसहभा गता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रा धकार जस्ता नीति कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	स्थानीय तहले व धको शासन, व्यापक जनसहभा गता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रा धकार जस्ता केही नीतिमात्र कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	स्थानीय तहले व धको शासन, व्यापक जनसहभा गता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रा धकार जस्ता कुनै नीति कार्यान्वयनमा नल्याएको ।	स्थानीय तहले व धको शासन, व्यापक जनसहभा गता, भ्रष्टाचार बिरुद्ध शून्य सहनशीलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता र महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायलाई अग्रा धकार जस्ता नीति र कार्यान्वयन प्रतिवेदन ।
८३				५.१.३	महिला वकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको छ कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति)	०-१	○.५	महिला वकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला वकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रमतय भएपनि कार्यान्वयन नभएको ।	महिला वकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताका क्षेत्रमा कुनै कार्यक्रमतय नभएको तथा कुनै कार्यान्वयन नभएको ।	महिला वकासकाला ग भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाहवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा स्वीकृत तथा सञ्चालन कार्यक्रमसंख्या र उपस्थिति ।

८४				५.१.४	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अ धकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम वनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयैमा सम्पन्न गरेको छ	०-१	०.५	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अ धकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम वनियोजन गरी कार्यक्रमहरू समयैमा सम्पन्न गर्ने गरेको ।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अ धकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रमहरूमा रकम वनियोजन भएपनि कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन नभएको।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अ धकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्नकुनै कार्यक्रममा रकम वनियोजन नभएको र हालसम्म कुनै कार्यक्रम नभएको ।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीय बाल अ धकार महासन्धी, १९८९ मा गरिएको प्रतिबद्धता कार्यान्वयनगर्न कार्यक्रममा वनियोजित बजेट तथा कार्यकम संख्या, कार्यकम संचालन भएको संख्या र उपस्थिति ।
८५		उत्तरदायित्व रजवाफदेहिता	४	५.२.१	स्थानीयसरकारले निय मत रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे । नगरेको	०-१	१	स्थानीयसरकारले निय मत रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले आकल झुकल केही कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले कुनै कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने नगरेको ।	स्थानीयसरकारले निय मत रुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गरेको प्रति र कार्यक्रमको उपस्थिति ।

८६				५.२.२	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायकासदस्यको उपस्थिति रहनेगरे नगरेको	०-१	१	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायकोउपस्थिति रहनेगरेको ।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायको कहिले काहीँमात्रउपस्थिति रहनेगरेको ।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथा समुदायकोउपस्थिति रहनेनगरेको ।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, निय मत पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रमको उपस्थिति रजिष्टर र बन्चितिकरणमा परेका व्यक्तिकोउपस्थिति ।
----	--	--	--	-------	--	-----	---	---	---	---	--

८७				५.२.३	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियम पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका वषयमा आवाज उठ्ने गरे । नगरेको र यसरी उठेका प्रश्न उपर स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरे । नगरेको	०-१	०.५	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियम पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका वषयमा उठेका प्रश्न उपर स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरेको ।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियम पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका वषयमा उठेका प्रश्नमध्ये केहीकोमात्र स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने गरेको ।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियम पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका वषयमा आवाज उठ्ने गरे पनि यसमा स्थानीय सरकारबाट सम्बोधन हुने नगरेको ।	स्थानीयसरकारले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियम पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा बन्चितिकरणमा परेका व्यक्ति तथासमुदायको तर्फबाट स्थानीय सरकारले लएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयनका वषयमा आवाज उठेका प्रश्न र त्यसमा स्थानीय सरकारबाट सम्बोधनको अ भलेख ।
८८				५.२.४	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिध र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए । नल्याएको ?	०-१	१	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिध र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको ।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिध र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरे पनि कार्यान्वयनमा आइनसकेको ।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिध र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा नल्याएको ।	स्थानीय सरकारका जनप्रतिनिध र कर्मचारीको स्वीकृत आचार संहिता ।

८९		सूचना तथा संचार	४	५.३.१	स्थानीयसरकारले निय मतरूपमा समग्र वा र्षक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे । नगरेकोर महिला, बालबा लका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग, द लत, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई ल क्षत गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकगरे नगरेको	०-१	०.५	स्थानीयसरकारले निय मतरूपमा समग्र वा र्षक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरेकोर महिला, बालबा लका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग, द लत, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई ल क्षत गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकगरेको ।	स्थानीयसरकारले निय मतरूपमा समग्र वा र्षक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरे पनि महिला, बालबा लका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग, द लत, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई ल क्षत गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकनगरेको ।	स्थानीयसरकारले निय मतरूपमा समग्र वा र्षक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिक गर्ने गरेकोर महिला, बालबा लका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग, द लत, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलाई ल क्षत गरेर राखेको कार्यक्रम तथा बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिकनगरेको ।	स्थानीयसरकारले निय मतरूपमा समग्र गरेको वा र्षक योजना तथा कार्यक्रमको सार्वजनिकीकरण र महिला, बालबा लका र आदिवासी जनजाति, मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग, द लत, अपाङ्गता भएकाव्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक ल क्षत कार्यक्रम तथा बजेट सार्वजनिकगरेको अ भलेख ।
९०				५.३.२	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे नगरेको	०-१	१	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नीति रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचना स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने नगरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय सूचनाहरू स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गरेको ववरण ।

९१				५.३.३	स्थानीयसरकारले स्थानीय रे डयो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैं गकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसु चत गर्ने गरेको छ	०-१	१	स्थानीयसरकारले स्थानीय रे डयो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैं गकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसु चत गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रे डयो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशी तथा लैं गकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसु चत गर्ने गरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रे डयो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैं गकसमानता सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसु चत गर्ने नगरेको ।	स्थानीयसरकारले स्थानीय रे डयो, एफ.एम. र छापा माध्यमद्वारा समावेशीकरण तथा लैं गकसमानता सम्बन्धी प्रवाहित सूचनाको प्रति ।
९२				५.३.३	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबा लका सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, द लतमधेशी, मुशिम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यल क्षत समुहहरूको सूचना, शक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद् ध भएको छ आधार तथ्याँकसँग समेत तुलना गर्न स कने)	०-१	१	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबा लका सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, द लतमधेशी, मुशिम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यल क्षत समुहहरूको सूचना, शक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद् ध भएको ।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबा लका सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, मुशिम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यल क्षत समुहहरूको सूचना, शक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाह भएपनि यसबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद् ध भएको आधार नभएको ।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबा लका सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, द लतमधेशी, मुशिम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यल क्षत समुहहरूको सूचना, शक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाह नभएको र स्थानीय तहका कार्यक्रमबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद् ध नभएको ।	स्थानीयस्तरमा महिला, बालबा लका सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासी जनजाति, द लतमधेशी, मुशिम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएको व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिक लगायत अन्यल क्षत समुहहरूको सूचना, शक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट यीवर्गहरूको जनचेतनामा वृद् ध भएको तथ्याँक वा अध्ययन प्रतिवेदन ।

९३		अनुगमन तथामू ल्याङ्कन	४	५.३.१	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लन सकेको छ	०-१	०.५	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लन सकेको ।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले केहीमात्र लाभ लन सकेको ।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले लाभ लन नसकेको ।	कार्यक्रमतथा परियोजना कार्यान्वयनबाट सम्बन्धित समुदायले पूरा लाभ लएको प्रभाव अध्ययन प्रतिवेदन ।
९४				५.३.२	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ् गक समानता तथासामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धीकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव वश्लेषण गर्ने गरिन्छ	०-१	१	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ् गक समानता तथासामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धीकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव वश्लेषण गर्ने गरिएको ।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ् गक समानता तथासामाजिक समावेशी विकास सम्बन्धीकार्यक्रमकोसंचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव वश्लेषण गर्ने कार्यक्रम रहेको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ् गक समानता तथासामाजिक समावेशी विकासकाकार्यक्रमकोसंचा लनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव वश्लेषण गर्ने कार्यक्रम नभएको ।	स्थानीयसरकारले संचालन गरेका कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा लैङ् गक समानता तथासामाजिक समावेशी विकासकाकार्यक्रमको संचालनबाट सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव वश्लेषण भएको प्रतिवेदन ।

९५				५.३.३	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबा लका, सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासीजनजाति, द लत मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई ल क्षत कार्यक्रम मा थछलफल गर्नेगरेका छ	०-१	०.५	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबा लका, सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासीजनजाति, द लत मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई ल क्षत कार्यक्रम मा थछलफल हुने गरेको ।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबा लका, सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासीजनजाति, द लत मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई ल क्षत कार्यक्रम मा थयदाकदा छलफल हुने गरेको ।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबा लका, सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासीजनजाति, द लत मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायतलाई ल क्षत कार्यक्रम मा थछलफल हुने नगरेको ।	स्थानीयसरकारको समीक्षा बैठकमा महिला, बालबा लका, सबै जातजातिका वपन्न बर्ग (आदिवासीजनजाति, द लत मधेशी, मुशिलम, पछडावर्ग) अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, जेष्ठनागरिकलगायत लाई ल क्षत गरी भएको छलफल प्रतिवेदन ।
९६				५.३.४	के अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिन्छ	०-१	१	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सकेका केही पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छ ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गर्ने गरिएको छैन ।	अनुगमन तथामूल्याङ्कनबाट सकेका पाठहरू कार्यक्रम वा योजना तयार गर्दा समावेश गरेको प्रमाण ।

९७		समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	४	५.५.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरे नगरेको ?	०-१	१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा मात्र सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गर्ने नगरेको ।	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारहरूले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरेको प्रमाण ।
९८				५.५.२	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि व भन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल बनी कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियन्त्रणमा कार्य हुने गरे नगरेको	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि व भन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि नियन्त्रणमा कार्य हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि व भन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा आकलनकाल कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि बेलाबेलामा कार्य हुने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि व भन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि कार्य हुने नगरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि व भन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच बनेको सञ्जालमा कार्यगतछलफल तथा यस क्षेत्रको विकासको लागि कार्य गरेको प्रमाण त हुने बैठकका निर्णयपुस्तिका तथा निर्णय ।

९९				५.५.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि व भन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्रसंजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासता लमहरू प्रदान गर्ने गरे । नगरेको	०-१	०.५	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि व भन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्रसंजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासता लमहरू प्रदान गर्ने गरेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्रसंजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई मात्र लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासता लम दिने कार्यक्रम रहेको ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि व भन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासता लमहरू प्रदान गर्ने नगरे ।	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि व भन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्रसंजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकासता लम प्रदान गरेको कार्यक्रम संख्या र उपस्थिति ।
----	--	--	--	-------	---	-----	-----	--	--	---	---

१००			५.५.४	महिला वरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका ला ग तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अ धकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरुद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम वनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने गरे नगरेको	०-१	०.५	महिला वरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका ला ग तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना ,मानव अ धकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरुद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम वनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने गरेको ।	महिला वरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका ला ग तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अ धकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरुद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम वनियोजन गरेपनि कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला वरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका ला ग तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारितप्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अ धकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरुद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम वनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने नगरेको ।	महिला वरुद्धहुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका ला ग तयारगरिएको राष्ट्रिय कार्ययोजना, मानव अ धकारकार्ययोजना तथा छुवाछुत बिरुद्धको कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनिउल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम वनियोजन भएकोस्वीकृत वा षक कार्यक्रम र बजेट ।
-----	--	--	-------	--	-----	-----	---	---	--	--

आज मिति २०७८ साल गैँघ महिनाको २८ गतेका दिनमा यस तानसेन नगरपालिका (पाल्पा) को यस वर्षको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण को सामाजिक परिक्षण गर्ने सम्बन्धमा वृहत छलफल गरियो। साथै सामाजिक परिक्षणका लागि यस तानसेन नगरपालिका सदस्य/प्रमुख श्री अशोद कुमार शर्माको अध्यक्षतामा बैठक बसी निम्नानुसारका प्रस्तावमाथी छलफल गरी देहायवमोजिम निर्णय गरियो।

उपस्थिति

१. श्री अशोद कुमार शर्मा (प्रमुख तानसेन नपा.)
२. श्री लक्ष्मीदेवी पाण्डे - नगर उपाध्यक्ष
३. श्री पितम्बर पाण्डे - प्रहाराध्यक्ष
४. श्री लोचन प्रसाद गिरी - वडा अध्यक्ष - १०
५. श्री दिपक विश्वकर्मा - डा. पा. स.
६. श्री विष्णु पौडेल - व. अ.
७. श्री श्रीज वडापुर कुमाल - डा. पा. स.
८. श्री शशी शर्मा - डा. पा. स.
९. श्री बुद्धिमान सुनार - "
१०. श्री मया देवी शिर्मा - "
११. श्री दुर्गा वडापुर थापा - व. अ.
१२. श्री डोमालाभ शिर्मा - व. अ.
१३. श्री मृत प्रसाद कुमाल - व. अ.
१४. श्री मधु पुरा सुर्मा - व. अ.
१५. श्री सागर महर्जन - वडा अध्यक्ष - ६
१६. श्री रामोदर प्रसाद शिर्मा - प्रवक्ता
१७. श्री खीना कुमारी शर्मा - प्र. म. वि. शा.
१८. श्री कर्णाल शर्मा - वडा अध्यक्ष - १४
१९. श्री देवेन्द्र व. तामा - " - १२
२०. श्री कर्णाल शर्मा - डा. पा. स.
२१. श्री सुनिल शर्मा - डा. पा. स.
२२. श्री गजब मिश्र
२३. श्री लामिडा रिज

प्रस्ताव संख्या

- १- तानसेन नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण को परिक्षण गर्ने सम्बन्धमा ।
- २- लैसशायस परिक्षण कार्यदल गठन सम्बन्धमा
- ३- लैसशायस परिक्षणको कार्यशाला गोहरी संचालन सम्बन्धमा
- ४- विनिश्चय

निर्णय

प्रस्ताव नं. १ माथी हलफल गर्दा यस तानसेन नगर पालिका सामाजिक परिक्षण को सम्बन्धमा वृहत हलफल गरियो ।
 शार्वे प्रवेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानवार खरीद आउनुभएका वित्तस्तुको सहयोग लिई छिटोछिटो छिटो यस नगरपालिकाको लैसशायस परिक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने भनि सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

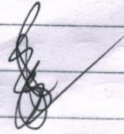
प्रस्ताव नं. २ माथी हलफल गर्दा यस नगरपालिका को अरु वर्षको लैसशायस परिक्षण गर्ने, र त्यसको लागि कार्यशाला गोहरी संचालन गर्न सहजीकरण गर्नका लागि तपश्चिल नगरपालिकाको कार्यदल बनाउने निर्णय सर्वसम्मत पारित गरियो ।

संयोजक - उप प्रमुख श्री लक्ष्मीदेवी पाण्डे

सादस्य - युद्धिहरा सुनार - क.क.स.

सादस्य - दिपक विष्ट - " "

स.सचिव - चित्रा कुमारी न्यौपाने - स.न.वि.नि.

प्रस्ताव नं १माची दलदल गडी यल लानलेल नगरपालीकाको
लेलखाल इन्ट्रिक्शन काट यल नगरपालीकाको भए गरेका निले
निर्माण र योजनालाई कार्यान्वयन गरी पुनर्वासी बनाउन
लगाइल वनोजीम नो कार्यान्वयन लागेको बनाउन निर्णय पारित
गर्गियो ।

लगाइल

संयोजक - अमोब कुमाल शाही (ने पा ५२२७)

सदस्य - लक्ष्मी देवी पाण्डे (उप ५२२७)

लगाय - पिलायमा पाण्डे (उपभालकोय भाइ हुने)

" - मति प्रसाद अधिकारी - लामाजीकु विकास शाही (उप ५२२७)

" - शक्ति श्रेष्ठ - (कार्यपालीका सदस्य)

" - मैया देवी शिर्षी - " महिला)

" - दिपक विश्वकर्मा - "

" - धिरेन्द्र कुमार शर्मा - सामाजीकु लल्लाका उत्तीर्णधी

"

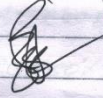
"

"

निता कुमारी न्यौपान-सि.अ.निकरि - लेलखाल विभागीय ५२२७

प्रस्ताव नं. ३ माथी छलफल गर्दा यस तान्त्रिक
नगरपालिकाको लैङ्गिक समता तथा सामाजिक समावेशिकरण
को सामाजिक परिष्कार गर्ने कार्यशाला जोड्ने आगामी
मिति २०७८ साल भाद्रपदमा १० गते का दिन सम्पन्न गर्ने
भनि निर्णय पारित गरियो ।

प्रस्ताव नं. ४ माथी छलफल गर्दा यस
नगरपालिकाको लैङ्गिकतासँग परिष्कार वा लागि प्रदेश
मा शिक्षण प्रतिष्ठानबाट रक्रेडि आइतमस्क विज्ञानलाई आवश्यक
पुनः सहयोग उपलब्ध गराउने भनि निर्णय गरियो ।

अनुसूची ३ पहिलो कार्यशालाको सहभागी विवरण

DATE: _____

आज मिति २०८०।१०।२१ गतेको दिन लानसेन नगरपालीका
पाल्पाको लैससास सामाजिक परिशोध कार्य घर पालीकाको
पुस्तक श्री अशोक कु. शर्माको अध्यक्षतामा बैठक नली
लैससास परिशोध कार्यशाला सम्पन्न तथा प्रशिक्षणको उपलक्ष्यतामा
गरियो ।

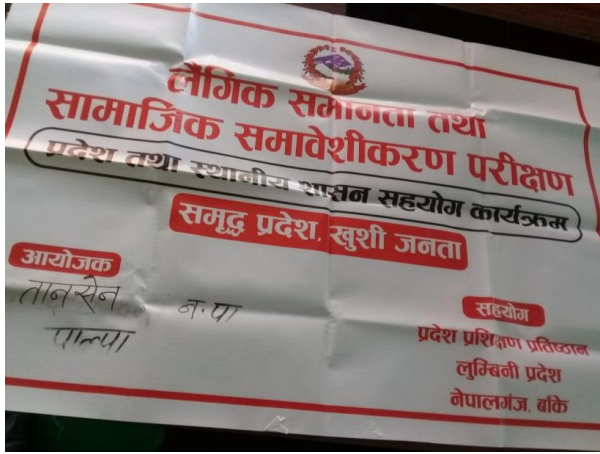
उपस्थिति

क्र.सं.	नाम	पद	क्र.सं.	संस्था	संकेत
१	अशोक कु. शर्मा	आध्यक्ष	८८८६०३०२२	लानसेन	
२	पिताम्बा पाँडे	प्रशिक्षक	८८८६०६५२१		
३	अभिषेक थापा	पुस्तक सार्वजनिक	९८५००६००३५		
४	अतिप्रसाद कार्की	क्र.सं.	८८८६०३३३८		
५	राम व. शर्मा	वडा अध्यक्ष-५			
६	नवराज शर्मा	पत्रकार	८८८६०२८४२९		
७	जोगिन्द्र प्र. भट्टराई	सह अध्यक्ष			
८	रामजी व. कार्की	सह अध्यक्ष			
९	हरि प्र. शर्मा	क्र.सं.			
१०	शर्मा (कल्लु)	क्र.सं.			
११	राजेश पाँडे	क्र.सं.			
१२	दीप व. कुमल	क्र.सं.			
१३	कुमार शर्मा	क्र.सं.			
१४	जुम्मा बिजुई	क्र.सं.			
१५	प्रकाश उर्ते	क्र.सं.			
१६	प्रशिक्षक	क्र.सं.			
१७	गुराँस कार्की	क्र.सं.			
१८	काशालाजि बिजुई	क्र.सं.			
१९	जोगिन्द्र बिजुई	क्र.सं.			
२०	शर्मा प्रशिक्षक	क्र.सं.			
२१	अभिषेक थापा	क्र.सं.			
२२	जोगिन्द्र थापा	क्र.सं.			
२३	शर्मा प्रशिक्षक	क्र.सं.			
२४	गुराँस कार्की	क्र.सं.			

अनुसूची ४दोस्रो कार्यशालाको सहभागी विवरण

क्र.सं.	नाम वर	पद	सं. नं.	हेतावा	संकेत
१-	डा. गोकुल कुमारी	सहभागी	९८८६०६०८८२	सि.नं. २	
२-	पिताम्बा पौडेल	सहभागी	९८८६०६०९११		
३-	अविनाश थापा	सहभागी	९८८६०६०९३५		
४-	अतिप्रसाद कार्की	सहभागी	९८८६०६०९३५		
५-	राम व. शर्मा	सहभागी			
६-	नवराज शर्मा	सहभागी	९८८६०६०९३५		
७-	गोकुल प्र. शर्मा	सहभागी			
८-	रामजी व. शर्मा	सहभागी			
९-	हरि प्र. शर्मा	सहभागी			
१०-	शक्ति शर्मा	सहभागी			
११-	गोकुल पौडेल	सहभागी			
१२-	दीप व. शर्मा	सहभागी			
१३-	सुनता शर्मा	सहभागी			
१४-	प्रकाश शर्मा	सहभागी			
१५-	प्रकाश शर्मा	सहभागी			
१६-	गोकुल शर्मा	सहभागी			
१७-	गोकुल शर्मा	सहभागी			
१८-	गोकुल शर्मा	सहभागी			
१९-	गोकुल शर्मा	सहभागी			
२०-	गोकुल शर्मा	सहभागी			
२१-	गोकुल शर्मा	सहभागी			
२२-	गोकुल शर्मा	सहभागी			
२३-	गोकुल शर्मा	सहभागी			
२४-	गोकुल शर्मा	सहभागी			

अनुसूची ५ कार्यक्रमका फोटोहरु

अनुसूचि ६:पुनरावलोकन गरेका कागजातको सूची तथा फोटोहरु
कागजातको सूची

- क. तानसेन नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम
- ख. तानसेन नगरपालिकाको बजेट
- ग. तानसेन नगरपालिकाको योजना सम्बन्धि संक्षिप्त वस्तुगत विवरण
- घ. नवौँ गाउँसभाबाट स्वीकृत तानसेन विकास योजना
- ड. पालिकाको निर्णय पुस्तिकाहरु

